[...]YTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. DZIŚ 12 STRON DRUKU.
Rok VIII. Kraków, sobota 16 maja 1925 Nr. 110

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, Orzesz[...] Nr. telefonu 279. — Konto czekowe P. K. O. w Warszawie [...] w Krakowie 400.630.
[...] komunikaty należy nadsyłać wprost do Adm[...] Komunikaty przesłane Redakcyi nie będą uwzględ[...] [Rę]kopisów redakcya nie zwraca. Za inseraty Redakcya nie [...]a.
Redaktor naczelny przyjmuje od 12 do 1 w [...]e.

Cena Numeru 15 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. Zł. 3·40, kwrt. Zł. 10·20
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 3·60, „ „ 10·80
Na prowincyi: z przesyłką pocztową „ „ 4·20, „ „ 12·60
Zagranicą: z przesyłką pocztową „ „ 7·60, „ „ 21·00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·10, wiersz. milimetr. 1-szp. Zł. 0·15, nadesłane Zł. 0·40, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·60, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 0·75, gratulacyjne Zł. 8·—, inseraty zamiejscowe o 50%, zagraniczne o 100% droższe.

Najważniejszy problem Francyi.

Kraków, 15 maja

(an) Kwestyą centralną, około której skupia się dziś zainteresowanie opinii publicznej we Francyi, jest sprawa budżetu. Gwałtowny spadek franka w roku ubiegłym, który niemal doprowadził do katastrofy finansowej, był istotną przyczyną upadku Poincarego i nagłej zmiany kursu politycznego we Francyi. Jednakże i jednoroczne rządy kartelu lewicy nie przyniosły zasadniczej zmiany na lepsze, bo wprawdzie pożyczka w banku Morgana zapobiegła dalszej zniżce franka a raczej pozwoliła zamknąć jego wahania w dość ciasnych granicach, pomimo to jednak także i Herriot nie zdołał uporządkować finansów państwowych i wiadomo, że to właśnie było przyczyną jego niedawnego upadku.

Można śmiało powiedzieć, że mimo zmiany niemal wszystkich ministrów w nowym gabinecie Painlevego chodziło w gruncie rzeczy tylko o wprowadzenie do gabinetu jako ministra finansów Caillaux, po którym opinia francuska spodziewała się natychmiastowego uzdrowienia skarbu, uważając go za najtęższą głowę wśród swych finansistów.

Dość wiele czasu miał Caillaux do opracowania swego programu sanacyjnego, którego szczegółów wzbraniał się uporczywie zdradzić nagabywającym go dziennikarzom krajowym i zagranicznym. Najciekawszem zdaniem w interwiewie jego z korespondentem Timesów jest co, najwyżej powiedzenie, że niema zamiaru uskarżać się na sytuacyę, którą kto inny zawinił, oraz, że farmakopea finansowa jest nieskończenie bardziej ograniczona co do środków niż to opinia publiczna sobie wyobraża, bo jedynymi właściwie środkami kuracyi są: praca i oszczędność.

Zapowiedź ograniczenia się do tych środków, zaleconych wszak już w każdym katechizmie ekonomicznym, miała zdaje się na celu zabezpieczyć się przed rozczarowaniem, z jakiem mogłoby się spotkać rozstrzygające ekspose p. Caillaux w komisyi finansowej Izby Deputowanych. Dziś mając przed sobą treść tego jego przemówienia, musimy stwierdzić, że istotnie Caillaux okazał się ogromnie umiarkowanym i powściągliwym w wyborze środków prowadzących do uporządkowania budżetu francuskiego i że nie zabłysnął żadną nową myślą genialną, gwarantującą natychmiastowe powodzenie. Jako najważniejsze swoje zadanie określił wprowadzenie jasności i przejrzystości w budżet zaciemniony dotychczas rozbiciem go na szereg działów o oznaczeniu często niemal iluzorycznem. Tak np. stałym działem odrębnym budżetu francuskiego były tzw. Depenses recouvrables przeznaczone na odbudowę północnych departamentów, które miały być pokryte z odszkodowań niemieckich. Odszkodowania te jednak nie wpływały, a dla braku innego pokrycia budżetowego musiano je pokrywać drukiem banknotów. Oczywiście następstwem był ogromny wzrost inflacyi.

Analizę budżetu jak i program swój na rok 1925 sformułował Caillaux bardzo ogólnikowo. Zaznaczył z góry, że rok ten przyniesie 4 miliardy franków deficytu.

Aby doprowadzić do końca prace, związane z odbudową obszarów wyzwolonych, Rząd zamierza zaciągnąć pożyczkę, zagwarantowaną przez dochody z planu Dawesa. Rząd zamierza również wprowadzić zmiany w ustroju finansowym kolei, aby oswobodzić państwo od niewielkich zresztą ciężarów i wydatków przy budowie nowych dróg żelaznych. Gdy wszystko to zostanie zakończone można będzie zająć się wielkiemi zagadnieniami: uzdrowienia pieniądza oraz długów. Minister oświadczył, że posiada w tym względzie pewien plan.

Caillaux oblicza wysokość długu skonsolidowanego na 150 miliardów, zaś krótkoterminowego na 130 miliardów, przyczem oświadcza, iż zagadnienie amortyzacyi długów stanowić będzie przedmiot stałej jego troski, a można się będzie zająć niem po przekroczeniu koniecznych etapów. Przedewszystkiem Rząd domagać się będzie od kraju dodatkowych ciężkich ofiar, które Caillaux uważa za chwilowe i które po wprowadzeniu wszystkich możliwych oszczędności przyniosą około 3500 milionów Rząd zwróci się do obywateli z oświadczeniem, iż karać będzie surowo wszelkie nadużycia. Wysokość stopy podatkowej od podatku dochodowego zostanie zwiększona z wyłączeniem od tego dochodów poniżej 25,000 franków rocznie. Zwyżka stopy podatkowej dotyczyć będzie również podatku od tytoniu. Podatek spadkowy zostanie zmieniony, przyczem wprowadzenie kar za nadużycia pozwoli na zniżkę opłat, które minister uważa za zbyt wygórowane.

Z powodu opóźnienia uchwalenia obecnego budżetu oraz wielkości spłat przewidywanych trzeba będzie zresztą odwołać się jeszcze w r. 1925 do dodatkowych źródeł dochodów skarbu.

Jak zaznaczyliśmy brak w tym planie jakiejś radykalniejszej koncepcyi własnej a co więcej brak w nim jakiejkolwiek wzmianki o głównym postulacie socyalistów tj. o podatku majątkowym. Rzeczą dziwną jest, że podatek ten, który u nas dość łatwo został uchwalony, napotyka w opinii francuskiej na tak silną niechęć, że nawet obecny rząd francuski stanowczo bardziej lewicowy od naszego nie odważa się tego postulatu socyalistycznego włączyć do swego programu, aby nie narazić się opinii publicznej. Co prawda stronnictwa opozycyjne nie zbyt dowierzają programowi p. Caillaux i zarzucają mu, że chowa jeszcze w zanadrzu swe bardziej drażliwe projekty sanacyjne. Nie ulega wątpliwości, że ogłoszony oficyalnie plan sanacyi jest niewystarczającym i że istotnie rząd będzie się musiał chwycić radykalniejszych środków, których na razie nie chce wyjawić czy to ze względów na potrzebę zapewnienia sobie poparcia finansowego zagranicą czy też chcąc do nich powoli przygotować opinię publiczną. Obecna bowiem sytuacya, gdy Francya jest niemal jedynem większem państwem o nieuregulowanych finansach jest dla niej zbyt upokarzającą, by rząd i społeczeństwo francuskie nie zdobyły się na ostateczne wysiłki, by stanąć w jednym rzędzie z państwami o ustalonej walucie.

Orzeczenie sądu rozjemczego w sprawie katastrofy pod Starogardem

Gdańsk, 14. 5 PAT. Polsko niemiecki sąd rozjemczy w Gdańsku do spraw tranzytowych wydał na posiedzeniu z dnia 13 bm. następujące orzeczenie: Nie można stanu toru kolejowego n[a] miejscu wypadku, o ile się da to jeszcze obecnie skonstatować, czynić odpowiedzialnym za katastrofę. Dokładne oględziny mniej więcej 25 progów pozostawionych na miejscu wykazały, że były one z materyału nadającego się do użytku, oględziny resztek zniszczonych wykazały po dokładnem zbadaniu, że był to zdrowy materyał z wyjątkiem zmurszałych części spotykanych także przy normalnej konserwacyi.

Również stan części toru graniczących z miejscem katastrofy nie wykazał żadnych poważniejszych braków, któreby mogły zagrażać bezpieczeństwu ruchu.

Wobec tych wyników sąd rozjemczy nie uważa za rzecz pilną wydania jakichś dalszych doraźnych

urządzeń, mających na celu wyjaśnienie przyczyny wypadku kolejowego.

Ze względu na wyżej zaznaczony stan części toru obejrzanego przez sąd rozjemczy, sąd nie znajduje żadnego powodu do zarządzenia postępowania w związku z art. 16 umowy tranzytowej z dnia 21 kwietnia 1921 roku odnośnie do całej linii tranzytowej Firchau—Kwidzyń. Wobec tego sąd rozjemczy będzie rozpatrywał wniosek Nr. 1 w zwyczajnej drodze.

Działalność ministerstwa pracy, w ogniu krytyki sejmowej

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 14. 5 Sin. Na komisyi ochrony pracy zapytywali posłowie obecnego na posiedzeniu ministra pracy w różnych sprawach dotyczących działalności ministerstwa.

Pos. **Szipper** (Koło Żyd.) zwrócił uwagę ministra na projekt angielski Alfreda Monda w sprawie usunięcia bezrobocia. Wskazał na konieczność ulg wizowych dla emigrantów przez zastosowanie wzajemności z innemi państwami.

Pos. **Heller** (Koło Żyd.) zapytuje, jak rząd zamyśla nieść pomoc bezrobotnym pracownikom umysłowym. Zapytuje w sprawie rozszerzenia ustawy o ubezpieczeniu społecznem na rzemieślników, wkońcu wystosował apel do ministra w sprawie pomocy dla inwalidów wojennych, wskazując na zalegające od szeregu miesięcy podania wdów i sierót o rentę inwalidów o kapitalizacyę rent.

Następnie minister **Sokal** udzielił wyjaśnień, m. i. wskazał, iż plan angielski Alfreda Monda w sprawie usunięcia bezrobocia był przedmiotem obrad w ministerstwie jeszcze przed jego ogłoszeniem w Anglii. Co do pomocy dla bezrobotnych pracowników umysłowych, ministerstwo wyasygnuje 500 tys. złotych na ten cel.

Dlaczego klauzula największego uprzywilejowania dla Czechów została wydana w drodze rozporządzenia?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 14. 5 Sin. Na komisyi dla przemysłu i handlu po referacie pos. Bartla przyjęto statut Państwowego Instytutu geologicznego (PIG) w redakcyi rządowej z poprawką referenta, że Państwowy Instytut Geologiczny jest jednostką autonomiczną, podlegającą bezpośrednio min. przemysłu i handlu.

Następnie zainterpelowano przedstawiciela rządu w sprawie ustanowienia drogą rozporządzenia Rady ministrów klauzuli największego uprzywilejowania dla Czechosłowacyi. Podniesiono, że sprawy tego rodzaju żadną miarą nie mogą być załatwiane drogą rozporządzenia, ale muszą być załatwione w drodze ustawodawczej.

Przedstawiciel min. skarbu wskazał, że klauzula największego urpzywilejowania była bezwzględnie konieczną dla wejścia w życie traktatu handlowego z Czechosłowacyą, na którym nam zależało ze względu na tranzyt naszego węgla przez Czechosłowacyę.

Komisya wobec tego uznała, że na przyszłość sprawy takie nie powinny być załatwiane nigdy w drodze rozporządzenia i wyjątkowo miały miejsce ze względu na traktat handlowy z Czechami.

Następnie przystąpiono do obrad nad nowelizacyą austr. ustawy przemysłowej z r. 1907. W dyskusyi na wątpliwości wyrażone przez posłów co do stosowania przez władze skarbowe przepisu tej ustawy, że drobny przemysł domowy jest wolny od ubiegania się o kartę przemysłową, wyjaśnił przedstawiciel rządu, że w praktyce dotychczasowej nigdy przepis ten nie był kwestyonowanym.

Dalszą dyskusyę odłożono do następnego posiedzenia.

Stan dolarów w Banku Polskim zmniejszył się

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 14 5. (Sin.) Dowiaduję się ze źródeł miarodajnych, że dający się w ostatnich czasach zauważyć zmniejszony stan dolarów w Banku Polskim (19 milionów złotych) nie odbił się ujemnie na pokryciu banknotów, które w dniu 30 kwietnia wynosiło 57 procent, a więc blisko dwa razy więcej, niż ustawą przepisane pokrycie. Stan ten przypisać należy wzrostowi zapasów złota w Banku Polskim, gdyż odpływ walut powoduje automatyczne zmniejszenie się obiegu banknotów(!?)

Pertraktacye w sprawie nominacyi Rady m. Krakowa

rozbite z powodu opornego stanowiska chadeków i endeków

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wrszawa, 14 5. (Sin) Na zaproszenie min. Ratajskiego odbył dziś w południe pos. **Thon** w obecności dyrektora departamentu Weisbroda ponowną konferencyę w sprawie samorządu miejskiego w Krakowie.

Pos. Thon ponownie oświadczył ministrowi Ratajskiemu, że na jakiekolwiek uszczuplenia liczby mandatów żydowskich w radzie miasta Krakowa w żaden sposób zgodzić się nie można.

Wobec opornego stanowiska posłów chadeckich i endeckich, dla których, jak zwykle krzywda żydowska jest podstawą dla wszystkich poczynań politycznych, nie pozostaje nic innego jak stwierdzenie, że układy należy uważać za rozbite.

Także nowy projekt, aby rząd przeprowadził w sejmie znodernizowaną ordynacyę wyborczą dla Krakowa nie uzyskał **aprobaty posłów z ósemki.**

Wobec tego wszystko zdaje się, **zostanie po staremu, a samorząd m. Krakowa z winy antysemitów** zostanie na długi czas **pogrzebany.**

Senator Kędzior zrezygnował z pośrednictwa w sprawie Rady miasta Krakowa.

Warszawa, 14 5. (Sin.) Jak się dowiadujemy, sen. Kędzior zawiadomił dziś przed **powyżej** wspomnianą konferencyą min. **Ratajskiego,** że wobec niedających się usunąć **przeciwieństw** między stronnictwami, **oddaje swój** mandat w sprawie Rady m. Krakowa **do dyspozycyi** p. ministra.

Rząd nie porzucił jeszcze ostatecznie **myśli** szukania wyjścia z obecnie **wytworzonej sytuacyi** w sprawie Rady m. Krakowa.

Deklaracya Klubu Pracy

szumnie głosi oklepane hasła.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 14 5. (Sin) Klub Pracy wydał dziś deklaracyę wyjaśniającą stosunek swój do aktualnych spraw politycznych w państwie.

W deklaracyi czytamy, że nowe stronnictwo nie uznaje podziału społeczeństwa na chłopów i inteligentów, bogatych i biednych. Odnośnie do mniejszości narodowych, deklaracya głosi szumnie, iż „wolnym jest kto potrafi szanować wolność innych“. Deklaracya głosi uznanie praw swobodnego rozwoju narodów w Polsce, zawarowanych przepisami konstytucyi: „Nie można uważać, że Polska jest bezpieczną, dopóki jedna trzecia obywateli polskich pozbawioną jest należnych jej praw“. Klub pracy twardo stoi przy nienaruszalności granic państwa. W dalszym ciągu deklaracya głosi o postępie deklaracyi, usunięciu muru nieufności dzielącego chłopa od inteligenta itd.

Cel deklaracyi powyższej można ocenić wedle użytego w niej zwrotu „w Polsce za dużo się kłamie“, a słodkie kłamstwa w rodzaju powyższej deklaracyi są bardziej szkodliwe aniżeli gorzka prawda.

Obrady nad nowelą do ustawy o monopolu spirytusowym

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 14. 5 Sin. Komisya skarbowa obradowała dziś nad nowelą do ustawy o monopolu spirytusowym. Przy art. 79 upoważniającym min. skarbu do rozdziału koncesyi wedle własnego uznania przemawiał pos. **Hausner** (Koło Żyd.) domagając się aby przy nadawaniu koncesyi uwzględniono dotychczasowych właścicieli.

Pos. **Polakiewicz** (Wyzwol.) wystąpił przeciwko poprawce pos. Hausnera.

W głosowaniu poprawkę pos. Hausnera odrzucono.

Przy omawianiu sprawy podatku od wina i miodu wnosi pos. **Hausner**, by dla utrzymywania miejsc sprzedaży wina i miodu wystarczały zwyczajne patenty, a nie była do tego konieczna koncesya.

Przedstawiciel rządu **sprzeciwił** się powyższej poprawce pos. Hausnera, wobec czego komisya przyjęła wniosek pos. Hausnera w **formie rezolucyi**, która będzie przyjęta na plenum sejmu.

W dalszym ciągu komisya obradowała nad nowelą do ustawy o podatku obrotowym, przyczem omówiono szereg artykułów noweli. Przy art. 40 odrzucono poprawkę Koła Żyd. w sprawie udziału przedstawicieli organizacyi zawodowych przy lustracyi przedsiębiorstw.

Projekt nowej ustawy dentystycznej

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 14. 5 PAT. Na posiedzeniu sejmowej komisyi zdrowia referował pos. **Falkowski** projekt ustawy dentystycznej. Postanowiono zaprosić po dwóch przedstawicieli lekarzy-dentystów z każdego zaboru i po jednym techniku w celu wydania opinii o ustawie.

Przyjęto rezolucyę, wzywającą rząd do przedłożenia projektu ustawy o nauczaniu dentystów, które powinno się odbywać łącznie z ogólną nauką medycyny. Dalsze rezolucye wzywają rząd do zorganizowania studyum dentystycznego w uniwersytetach we **Lwowie** i **Krakowie**, zorganizowania katedr dentystyki, gdzie ich niema, wreszcie rezolucyę wzywającą rząd do wcielenia państwowego instytutu dentystycznego w Warszawie do wydziału lekarskiego uniwersytetu warszawskiego.

Mała Ententa przeciw rewizyi granic ustalonych traktatami

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 14 5. (D) Z Bukaresztu donoszą: Konferencya Małej Ententy obradowała dziś nad sprawą bezpieczeństwa wogóle, a sprawą granic wschodnich Polski w szczególności.

Jednomyślnie ustalono, że Mała Ententa krytycznie odnosi się do ewentualnego planu Francyi zabezpieczenia granic tych kosztem naruszenia granic Polski i wszystkie propozycye w **tym względzie Mała Ententa odrzuca.**

Postanowiono bezwzględnie sprzeciwić się wszelkiej próbie rewizyi granic ustalonych traktatami.

Odnośnie do wichrzeń komunistycznych postanowiono, że na wypadek obalenia istniejącego rządu w jednem z państw bałkańskich przez komunistów państwa reprezentowane w Małej Entencie podejmą wspólną akcyę.

Opaczna polityka gospodarcza rządu

Pisma przyniosły ostatnio wiadomość z Paryża, brzmiącą, jak farsa: oto tamtejsza ambasada polska odmówiła wizum delegacyi handlowej sowietów, chcącej udać się do Łodzi na zakupy.

Wiadomość brzmi tak potwornie komicznie, że należałoby ją uważać za wymysł naszych „najserdeczniejszych“ z nad Sprewy, a-le nie ulega wątpliwości, że jest ona prawdziwa. Incydent ten bowiem jest tak charakterystycznym dla całego naszego pojmowania spraw eksportu i związanych z nim całego szeregu kwestyi politycznych i ekonomicznych, że odmówienie wizy wyż wspomnianej misyi handlowej byłoby tylko logiczną konsekwencyą naszego zachowania się wobec eksportu do Rosyi.

A zachowanie się naszego Rządu wobec tego eksportu jest nadzwyczaj pouczającem, niejako szkolnym przykładem, jak wobec takich kwestyi postępować nie należy. Przemysł łódzki eksportował przez dziesięciolecia wyroby swoje w głąb Rosyi i przez dokładną znajomość stosunków i zapotrzebowania tamtejszego, byłby dzisiaj jak nikt inny predestynowany do zdobycia rynku rosyjskiego. Że eksport ten poprawiłby znacznie nasz bilans handlowy, nie ulega chyba wątpliwości; ale nie mniej może ważnym byłby fakt zatrudnienia bezrobotnych w tem olbrzymiem mieście fabrycznem, przez co państwo zaoszczędziłoby sobie znowu olbrzymich wydatków na wsparcia dla bezrobotnych.

Kwestya tedy eksportu wyrobów łódzkich i bielskich do Rosyi nie jest tylko kwestyą fabrykantów, ale pierwszorzędną kwestyą budżetu państwowego. Bo gdzież się ma eksport nasz zwrócić? — Mówi się ciągle o poprawie naszego bilansu handlowego, ale czy zadaje sobie ktoś z miarodajnych sfer tyle trudu, by pomyśleć, gdzie ten eksport zwrócić się powinien?

Nie ulega chyba wątpliwości, że nasze wyroby tekstylne, czy hutnicze nie mają naturalnego rynku zbytu w Czechach, lub innych krajach zachodnich. Forsowanie tedy eksportu w tamtą stronę jest gwałceniem eksportu i przypomina naginanie gałęzi drzewnych, aby rosły w dół. Naturalne koryto naszego eksportu prowadzi na wschód. Nietylko naszego zresztą: Cała Europa zachodnia stara się o zdobycie tego rynku zbytu, ale żaden z tychże krajów nie ma w stosunku do Rosyi tak wygodnych warunków geograficznych i gospodarczo-politycznych, jak my.

Przedewszystkiem, bezpośrednia granica na przestrzeni tysiąca kilometrów. Ta sama granica, która ze względów wojskowych jest nam niewygodną, może się stać błogosławieństwem dla naszego eksportu. Jeżeli jeszcze przyznamy naszym eksporterom odpowiednie ulgi frachtowe lub podatkowe, to mamy już znaczną bonifikacyę dla naszego przemysłu, co mu umożliwi konkurencyę na rynku rosyjskim. Całemu przemysłowi naszemu nietylko tekstyl nemu!

Drugim ważnym momentem dla rozwoju handlu z Rosyą, jest zupełny prawie brak długów przedwojennych, a więc głównej przeszkody dla Francyi i Anglii. Myśmy, chwała Bogu, nie pożyczali Rosyi przed wojną, więc nie mamy się teraz o co kłócić z bolszewikami. A te trochę pieniędzy, które obywatele nasi mieli w bankach tamtejszych i akcyach, pocieszmy się: nasze pieniądze przedwojenne, złożone w krakowskich bankach lub akcyach — też nic nie są warte...

Jedyną przeszkodę stanowiłby tedy ustrój państwa rosyjskiego. Czyż jednak otwarcie dróg dla eksportu przemysłu polskiego do Rosyi musi koniecznie pociągnąć za sobą zwiększenie niebezpieczeństwa agitacyi bolszewickiej w kraju? Wszak wiemy, że nawet prymitywne, na najniższym szczeblu kultury stojące narody prowadzą handel wymienny z sobą, choć pozatem są sobie śmiertelnymi wrogami. Handluje się nie z tym, kto jest sympatyczny, ale z tym, który chce kupić czy sprzedać. Życie gospodarcze nie zna sentymentów równie jak polityka. Zadaniem władz bezpieczeństwa jest uchronić kraj od agitacyi bolszewickiej, natomiast zadaniem ministra przemysłu i handlu oraz ministra spraw zagranicznych jest otworzyć naturalne ujście dla duszącego się skutkiem nadmiernej produkcyi przemysłu polskiego przez zawarcie traktatu z Rosyą.

Inż. J. R.

— **MIKOŁAJ ORŁOW**, jeden z najsławniejszych pianistów doby współczesnej, wystąpi u nas **dziś tj. w piątek 15 bm.** w Starym Teatrze o godz. 8 wieczór. Bilety są do nabycia u J Lipskiego, Sławkowska 8, oraz od godz. 6 wieczór przy kasie w Starym Teatrze.

Z działalności towarzystwa „Nadzieja“ za rok 1924.

Sezon letni 1924 r. w zakładzie leczniczym w Ryrze, trwał od dnia 11 czerwca do dnia 10 września 1924, czyli pełne 3 miesiące. Ogółem korzystało w ubiegłym roku z Lecznicy 111 osób, a mianowicie: 50 dziewcząt i 61 chłopców. Z Krakowa pochodziło 56, z Tarnowa 15, z Brodów 9, z Rzeszowa 7, z Koła 5, z Jarosławia 4, z Drohobycza 3, z Jasła i Nowego Sącza po 2, z Przemyśla, Sosnowca, Bielska, Bolechowa, N .Targu Tarnopola, Dębicy i Lwowa po 1-nym. Co do zawodu było: 15 słuch. szkół wyższych, 59 uczniów szkół średnich, reszta zaś tj. 37, rozpadała się na uczniów szkoły handlowej, powszechnej, przemysłowej, kursów nauczyc. itd.

Jako ważniejsze komplikacye zasługiwały na uwagę: Rozległe zrosty opłucnowe i niedodma płuc z przerostem prawej komory. Pozatem duży odsetek wykazywał różne schorzenia nerwowe jak: hysterya, hystero-neurastenia itd.

Leczenie — było w pierwszym rzędzie klimatyczne prócz tego jednak w większości przypadków stosowano środki farmaceutyczne. Z 22 wypadków nacieków płuc w 20 nastąpiła znaczna poprawa, wyrażająca się zanikiem lub też osłabieniem ilości rzężeń, ustąpieniem stanów podgorączkowych oraz lepszym samopoczuciem. W kilkudziesięciu przypadkach stosowano **naświetlania słoneczne**, w 19-tu zabiegi hydropatyczne (natryski, nacierania), w 3 przypadkach stosowano kąpiele mineralne (solanka jodowa). Kuracyusze leżakowali dziennie 4—6 godzin w ogrodzie lub na werandach, w razie deszczu jednak odsłonięte werandy na to nie zezwalały; w ogólności starano się o to, by dzień cały spędzali kuracyusze na wolnem powietrzu, a pokojów używali tylko dla spoczynku nocnego.

Utrzymanie **hygieny** było w roku obecnym znacznie ułatwione, gdyż poza kąpielami rzecznymi w Popradzie była do dyspozycyi wanna i trzy tusze, tak, że kuracyusze obowiązkowo przynajmniej 2 razy w ciągu tygodnia się kąpali. Dużo tu wagi zwracano na rozwój fizyczny kuracyuszów. Codziennie z rana odbywały się przez godzinę na wolnem powietrzu ćwiczenia gimnastyczne, ponadto kilkunastu kuracyuszy, którym stan zdrowia na to zezwalał, uprawiali lekką atletykę, a więc biegi, rzut dyskiem, skok w dal, w zwyż i td. Prócz gimnastyki i lekkiej atletyki uprawiano także **zabawy i gry** ruchome.

Kuracyusze otrzymywali 5 razy dziennie obfite pożywienie a bardziej podupadłym na siłach uzupełniono wikt pożywnemi dodatkami. — Kuracyusze w razie wzmożonego apetytu otrzymywali dodatkowe porcye, ponadto gdy zachodziła potrzeba, stosowano dyetę specyalną.

Kiedy w porze deszczowej werandowanie było niemożliwem, gromadzili się kuracyusze w czytelni, gdzie mieli do dyspozycyi kilka dzienników, książki

W. v. SCHOLZ.

Przypadek i przeznaczenie

8

Ciąg dalszy

Wypadki tego, że tak powiem, zupełnie bezinteresownego przyciągania są mi dlatego bardzo ważne ponieważ nie ma sensu dopatrywać się w nich jakiejś łaski Opatrzności i wyrwać sprawę całą w ten sposób z ram wszelkiego prawa co rozwiązanie tylko opóźnić może. Ja osobiście nie uląkłbym się wbrew rozmaitym ostrzegawczym głosom tej konsekwencyi, chociażby trzeba było Opatrzność fatygować, by wyleczyć chorobę okostnej odnaleść parasol lub przyjść z powrotem po 25 latach w posiadanie łańcuszka. Ale narazie przytoczę jeszcze kilka faktów z tej dziedziny:

Prawnik ze Stuttgartu jest w Berlinie i chce wieczorem pójść do opery w Charlottenburg. Nie dostaje już jednak karty, co zauważa stojący w pobliżu pan, który odstępuje wtenczas swój bilet poniżej nawet ceny kasowej, ponieważ z jakiegoś powodu nie może pójść do teatru. Prawnik ze Stuttgartu opowiada:

„Przyjąłem i dostałem dobre, środkowe miejsce w parterze. Koło mnie siedział jakiś pan, z którym wszcząłem rozmowę na temat rosyjskiej muzyki. Bezpośrednio, bez namysłu, chociaż w rozmowie ani słóweczkiem o prawie nie wspomnieliśmy pytam się swego sąsiada, czy nie jest także prawnikiem Zaznaczam przytem, że sąsiad mój z wyglądu robił wrażenie raczej wielkiego kupca niż adwokata. Zdziwiony sąsiad potwierdził moje pytanie, przedstawił mi się jako adwokat Dr. K. pytając się, w jaki sposób na to wpadłem. Po teatrze szliśmy jeszcze kawałek drogi ze sobą. Zaproponowałem, byśmy nałożyli trochę drogi, bo chciałbym przejść ulicą K. gdziem przedtem mieszkał. Kolega odpowiedział, że chciał mi właśnie to samo zaproponować, ponieważ i on mieszkał na tej dzielnicy. Ja: Mieszkałem pod Nr. 34. On: Ja także. Ja: Może także u p. L.? On: Juści. Kiedy? Obaj mieszkaliśmy w tym samym roku, ja latem on zimą. Ja (cichutko): Czy łączyły Pana także jakieś delikatne nici z córką? On (tak samo cicho): Także i to.

Adwokat otrzymuje polecenie, 10-milionową fundacyę na technikę jakiegoś państwa związkowego złożyć prezydentowi. Fundatorem jest doktor inżynieryi honoris causa. W poczekalni prezydenta czeka jeszcze starszy pan. wysoki, siwy, ze śladami pojedynków na twarzy, widocznie dawny członek studenckiej korporacyi. Prezydent przyjmuje go z wielką grzecznością i żegnając go odprowadza z uszanowaniem do samych drzwi. Podczas audyencyi prezydent, uradowany, że coraz częściej zdarzają się wypadki fundacyi, dopytuje się o Dr. R. fundatora tego zapisu. Adwokat informuje, że twórcą zapisu jest niejaki Dr. R. inżynier który studyował na tej technice i bardzo jest do niej przywiązany. Dr R. ma nawet zamiar odwiedzić swego wuja, mieszkającego w Ameryce w Buffalo, którego chce nakłonić, by się zainteresował rozwojem przemysłowych przedsiębiorstw niemieckich. Prezydent ze wzmożoną uwagą spytał się o imię i nazwisko tego wuja z Ameryki, a gdy adwokat je powiedział, zawołał z lekką bojaźnią zabarwionem zdziwieniem: „Pański mandant nie będzie chyba musiał jechać aż do Ameryki. Jego stryj był właśnie u mnie i zapisał na ten sam cel taką samą kwotę“.

Berliński korespondent „Giornale d 'Italia“ zakomunikował swej gazecie rozmowę z marszałkiem v. Hindenburgiem. Między innemi opowiedział Hindenburg romantyczną historyę o rosyjskim sztandarze, który zdobyto pod Tannenbergiem, a na którym był napis: „W wiernej przyjaźni“. Badanie wykazało, że sztandar ten ofiarował generał Yorck podczas zawarcia umowy prusko- rosyjskiej w Tylży (Tauroggen) rosyjskiemu pułkowi generała Diebitscha a teraz ciekawym zbiegiem okoliczności odebrał ten sam sztandar pułkowi Diebitscha, właśnie batalion strzelców Yorcka.

Pan jakiś (znany psychiatra) pisze do mnie po opublikowaniu pierwszej seryi moich artykułów we „Frankfurter Zeitung“:

„Jadę z Helgolandu do Norderney przy zupełnej gładkiej toni morza. Opowiadam bez żadnego wpływu zewnętrznego, że na tej przestrzeni, którą już z tuzin razy przejechałem, kiedyś złamał się ster, tak że mój kolega musiał kilka godzin płynąć po morzu na statku bez steru. Gdy to opowiadam, tej samej chwili, słyszymy trzask ster nasz się złamuje, a statek nasz bez steru unoszą fale morza. (C.d.n.)

(biblioteka liczy 327 tomów) oraz gry towarzyskie.

Na prowincyi ma towarzystwo 7 grup miejscowych a mianowicie: Brody, Jarosław, Nowy Sącz, Rzeszów, Tarnopol, Tarnów, Koło Grupy te zasilają kasę Stow. swymi funduszami pochodzącemi z wkładek członków ,imprez dochodowych jak zbiórek ulicznych, zabaw, koncertów i td. Ponadto pośredniczą wspomniane grupy w przyjmowaniu petentów z odnośnych miejscowości do Lecznicy w Rytrze.

Z kraju.

O OBRAZĘ GEN. LATINIKA. Łódzki sąd okręgowy, rozpatrywał onegdaj sprawę p. Władysława Doleckiego, redaktora „Łodzianina“, którego b. dowódca O. K. Przemyśl, gen. Latinik oskarżył o obrazę czci. Red. Dolecki zarzucił m. in. gen. Latinikowi, że „skompromitował z kretesem władze wojskowe, osłabił autorytet władzy i błazeńskiemi zarządzeniami ośmieszył się wobec oficerów“.

W charakterze świadków przesłuchano gen. Latinika, posła Anusza i panią Kruszyńską. Po naradzie sąd ogłosił wyrok skazujący redaktora Doleckiego na miesiąc aresztu a na mocy amnestyi karę tę całkowicie darował.

NIE BYŁO BOMBY. Po zbadaniu miejsca wybuchu przez pyrotechników lwowskich stwierdzono, że przyczyną wybuchu była jedynie eksplozya sadzy, nagromadzonej w kominie.

ZAWIESZENIE W CZYNNOSCIACH NACZELNIKA WIĘZIENIA. Naczelnik więzienia na Zamku w Lublinie p. Zagałło w związku z wykrytemi w więzieniu nadużyciami w czasie 13-dniowej rewizyi, dokonanej przez delegatów ministerstwa sprawiedliwości i kieleckiej Izby kontroli zawieszony został w dniu 2 maja br. w czynnościach służbowych, a wraz z nim i 2-ch inspektorów więzienia.

WYBUCH GRANATU NA STACYI W TORUNIU. Dnia 11 bm, na stacyi Toruń-Mokre przy przeładowaniu starego żelastwa wybuchł granat, znajdujący się wśród szmelcu. 2 robotników odniosło lekkie rany. Granat pochodził z poligonu, a ponieważ był użyty, został z innem żelastwem sprzedany.

WSI PŁONĄ. We wsi Woli Wereniańskij i Majdanowie Starym pow. biłgorajskiego spłonęło dnia 11 bm. 71 domów wraz z zagrodami. Ofiar w ludziach niema. Dochodzenie w toku.

„DYBUK“ W „SZKARŁATNEJ MASCE“. Warszawski teatr „grozy i śmiechu“ — „Szkarłatna Maska“ ulega w najbliższych dniach pewnemu przeobrażeniu. Odtąd grywać będzie teatr ten — sztuki egzotyczne. Za taką uważa widocznie „Szkarłatna maska“ An-skiego „Dybuk“, skoro zapowiada tę sztukę już na najbliższe dni. „Dybuk“ ukaże się w przekładzie i inscenizacyi Andrzeja Marka.

WYSTAWA... KOTÓW rasowych otwarta zostanie dnia 31 bm. w warszawskiej „Bagateli“. Podobno nadesłano już szereg pięknych okazów.

LIKWIDACYA TEATRU IM. BOGUSŁAWSKIEGO W WARSZAWIE. Krążące od dłuższego czasu wiadomości o likwidacyi Teatru Bogusławskiego pod kierownictwem p. Schillera, okazały się prawdziwe. Wskutek niepowodzenia kasowego teatr zostanie zamknięty. Losem artystów, którzy byli związani z teatrem do dnia 31 sierpnia br. zajmie się ZASP.

Ze świata.

WZBURZENIE W DANII Z POWODU JEDNEGO ANALFABETY.

W duńskiej prasie panuje niezwykłe wzburzenie.

Dzienniki pełne są gromkich nawoływań okrzyków zdziwienia i zaczepek pod adresem ministra oświaty, albowiem odkryto przypadkowo, iż w klasycznym kraju szkolnictwa i uniwersytetów ludowych znajduje się jeden analfabeta, dwudziestoletni chłopak, który nie umie czytać, ani pisać.

Skąd się mógł wziąć w Danii taki okaz? Oto pytanie, które zadaje sobie prasa, szukając z prawdziwą zapamiętałością tego winowajcy, który zdołał dopuścić do takiego skandalu, iż jeden obywatel duński nie zna alfabetu.

Sprawa przedstawia się następująco:

Przed kilkunastu dniami zgłosił się do milicyi, jako ochotnik młodzieniec, doskonale fizycznie rozwinięty i dość inteligentny, gdy mu jednak kazano podpisać umowę, oświadczył, iż nie umie czytać i pisać. Wiadomość ta rozbiegła się szybko po kraju, a opinia publiczna zażądała śledztwa w tej drażliwej sprawie.

Do odpowiedzialności pociągnięty został nauczyciel wiejski, który zaniedbał swój obowiązek i przeoczył, iż jeden z chłopaków, należący do jego gminy, nie uczęszczał do szkoły.

Nie pomogły usprawiedliwienia, iż w czasie wojny światowej mógł się zdarzyć taki wypadek.

Nauczyciel dostał natychmiastową dymisyę.

TAKŻE — ZAJĘCIE!! W bardzo sędziwym wieku zmarł niedawno w Paryżu pewien oryginał nazwiskiem Lagrauge, który przez całe życie swoje wykonywał jedyny w swoim rodzaju zawód. Pełnił on mianowicie w teatrach stolicy francuskiej na premierach funkcyę pobudziciela publiczności do płaczu lub śmiechu. Lagrauge był rzeczywiście mistrzem w tym swoim dziwnym fachu. Gdy chodziło o dramat, rozpoczynał on z ukrytego miejsca swego w parkiecie, w chwili gdy rozgrywała się scena wstrząsająca z cicha — łkać. Przekonawszy się, że łkanie jego pobudza i innych do rozrzewnienia się, łkał coraz silniej aż wreszcie z piersi jego wydobywało się rozdzierające szlochanie. Na odwrót zaś w komedyach Lagrauge „sondował“ nastrój publiczności najpierw stłumionym śmiechem. Działał ten śmiech stanowczo lepiej, niż gdyby był prowokująco głośny. Stwierdziwszy to działanie Lagrauge stawał się śmielszy, aż wreszcie wybuchnął iście homerycznym śmiechem (którem mu na widowni już się nikt oprzeć nie mógł. W ten sposób dziwny ten mistrz jeszcze dziwniejszego „fachu“ rozstrzygał przeważnie o powodzeniu sztuki. Oczywiście, że był to człowiek o niezwykle wyrobionym smaku teatralnym, doskonały znawca wszystkich arkanów sztuki scenicznej, który zawsze umiał ocenić wartość danego utworu. Razu jednego Lagrauge założył się, że w tragedyi uda mu się publiczność zmusić do — śmiechu. I rzeczywiście udało mu się to w taki sposób, że w najbardziej rozrzewniających scenach widzowie śmiać się musieli do rozpuku.

Przegląd gospodarczy.

WYSTAWA W KISZYNIEWIE. Wedle doniesienia Konsulatu Polskiego odbędzie się w Kiszyniewie w czasie od 15 sierpnia do 1-go października br. „Wystawa rolniczo-handlowo-przemysłowa“ połączona z Targiem.

Prezydyum Wystawy, nad którą objął protektorat Następca tronu rumuńskiego, zapewni wystawcom polskim znaczne udogodnienia i zniżki, m. in. 65% obniżki na przewóz towarów, 75% zniżki taryf osobowych, zwolnienie od cła itp.

Ze względu na wielkie znaczenie Besarabii jako rynku zbytu, uważa Konsulat Polski udział naszych producentów w Wystawie za bardzo ważny i obiecujący wielkie korzyści.

Z przetworów polskich m. in. wchodzą w rachubę: Węgiel kamienny i przetwory smolne, cement, i wyroby, szkło i ceramika, naczynia emaliowane, platery, meble gięte i stylowe, koszykarstwo, klepka, zapałki, konfekcya, skóry i obuwie, tapety i papiernictwo, cerata i dermatoid, wyroby żel. dom. użytku, maszyny rolnicze, odlewy (konstrukcye żel.), cukier i konfizerya oraz tekstylia.

Ternim zgłoszeń do 1 czerwca br. na ręce Konsulatu Polskiego w Kiszyniewie.

Bliższych informacyi udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WPŁYW Z DANIN I MONOPOLI. W kwietniu br. według tymczasowego zestawienia wpłynęło do Skarbu Państwa z ważniejszych podatków i monopoli 91,5 milj. zł gdy w styczniu osiągnięto z tych źródeł 64,3 milj. zł, w lutym 61,9 milj. zł, w marcu 69,2 milj. zł. Wzrastają stale zyski z monopolu tytuniowego z podatku przemysłowego, monopolu spirytnsowego, podatku gruntowego i podatku od cukru.

STOSUNKI HANDLOWE AMERYKAŃSKO-POLSKIE. Obrót handlowy w rb. pomiędzy Ameryką a Polską zmniejszył się znacznie w stosunku do lat poprzednich, a to z powodu trwania okresu sanacyjnego w Polsce i wysokiego kosztu produktu polskiego. W chwili obecnej amerykańskie firmy pertraktują z polskiemi o zakup następujących artykułów: wikliny, mebli składanych i giętych, wyrobów koszykarskich zapałek. szczeciny. jelit i grzybów suszonych. Zaznaczyć należy, iż na przeszkodzie w rozwoju stosnnków handlowych między Polską a Ameryką stoi wysoka taryfa wwozowa amerykańska.

HANDEL POLSKO - TURECKI. Podjęte przez grupy polskiego przemysłu usiłowania w kierunku nawiązania kontaktu handlowego i otworzenia sobie rynku zbytu w Turcyi zawiodły, gdyż abstrahując od cen naszych artykułów wyższych od cen konkurencyjnych zagranicznych o przeszło 30 proc., warunki płatności (żądania akredytyw i zaliczek) nie odpowiadały normom stosowanym na rynku tureckim. Tymczasem konkurencya amerykańska, włoska i niemiecka ofiarowywała towar odpowiedni do wymagań rynkowych nie tylko że tańszy, ale i na dogodnych warunkach kredytowych. Pozatem nader niemiłe wrażenie wywołało w Turcyi niedotrzymywanie terminów przez firmy polskie. Jest to tem bardziej godne ubolewania, że stanowisko decydujących sfer tureckich jest bardzo przychylne względem akcyi nawiązania stosunków handlowych z Polską. Pertraktacye o wywóz z Polski do Turcyi obejmowały przedewszystkiem polski przemysł metalowy (maszyny, narzędzia rolnicze, amunicya) i włókienniczy (manufaktura, konfekcya, galanterya itp.) Wśród wielu firm polskich starających się o rynek zbytu w Turcyi wymieniają Zakłady Żyrardowskie i Fabrykę „POCISK“.

STAN RACHUNKÓW PKO. NA PIERWSZY KWIETNIA br. Bilans PKO. na 1 kwietnia br. zamyka się sumą 92,673.000.59 zł. Wkłady czekowe wynosiły zł 44,770.605.86, oszczędności 11,914.139.41 zł. W gotowiźnie PKO. posiadała w kasach własnych, w Banku Polskim i urzędach pocztowych zł 13,946.495.30 czyli ok. 25 proc. ogółu wkładów. W papierach państwowych, komunalnych i hypotecznych zł 19,330.931.41, w lokatach gospodarczych zł 29,954.051.44. Wartość nieruchomości wynosi zł 19,483.363.39. Koszty administracyjne wynosiły do 1 kwietnia zł 1,589.514.44. Znajdują one pokrycie w pobranych przez PKO. procentach, prowizyach i innych opłatach w sumie zł 2,305.381.36. Przewyżka wpływów nad wydatkami wynosi za okres 3 miesięcy zł 715,866.92.

SPADEK PRODUKCYI WĘGLA KAMIENNEGO W LUTYM br. Według danych statystycznych obliczonych dla 3 orkęgów górniczych (woj. Śląskie, Kieleckie i Krakowskie). Wydobycie węgla kamiennego w lutym br. naogół spadło. Czynnych było w tym okresie 100 kopalń, zatrudniając ogółem 148.640 robotników, przyczem wydobyto 2,385... ton węgla kamiennego. W styczniu br. czynnych było 104 kopalnie, zatrudniające 151.041 robotników, czyli w lutym pracowało o 4 kopalnie mniej i 2.401 robotników mniej i wydobyto również o 463.147 ton węgla mniej niż w styczniu. Według danych przybliżonych w ciągu całego kwartału pierwszego wydobyto węgla 5,234.151 ton, z czego przypada na okręg Śląski 1,756.498 ton (50 kopalń — 99.830 robotników; Kielecki 498.179 ton (37.769 robotników — 32 kopalnie); Krakowski 130.824 ton (11.041 robotników — 11 kopalń).

Wiadomości giełdowe na stronie 10.

Z zagadnień XIV Kongresu syonistycznego

Za artykuły w tym dziale umieszczone i poglądy w nich wyrażone biorą odpowiedzialność wyłącznie ich autorzy. **Redakcya.**

Problem masowej imigracyi

Syonizm jest negacyą ideologii Ghetta. Jest buntem przeciw zatracie samopoczucia narodowego, jednostki żydowskiej, która zdeptana w walce z wrogiem otoczeniem poddaje się z fatalizmem napierającym nań zewsząd niszczycielskim siłom. Ideologia syonizmu streszcza się w postulacie nowego człowieka-Żyda i jest rewolucyą w dziejach naszych, zdążającą do wywalczenia dla nas prawa samodzielnego bytu jako jednostka narodowa, upatrując we własnej państwowości w Palestynie tudzież, w odrodzeniu rodzimej kultury hebrajskiej drogi prowadzące do urzeczywistnienia tego celu. Jasnem tedy jest, że doborowy musi być materyał, z którego ta siedziba narodowa ma się tworzyć, że powinni to być Żydzi, świadomi tego, że Erec Izrael, to negacya golusu a nie jego kontynuacya!

Obecna masowa emigracya do Palestyny staje tedy w sprzeczności z tą zasadą gdyż powodując nagłe przesiedlenie się żyjących w atmosfezre ghetta i przejętych jego ideologią szerokich warstw ludności przenosi niejako golus do Palestyny. Światopogląd Nalewek i Kazimierza, poziomy duch kramarzy, handlarzy i luftmenszów, dla których „parnusa“ jest jedynym i wyłącznym ideałem życiowym, wdziera się szerokim strumieniem w kraj nasz i siłą swej liczbowej przewagi, oprze się naszym dążnościom regeneracyi narodu na ziemi Ojców. Element ten niezwiązany z krajem węzłami ideału, rozpoczął ostatnio kupczyć świętością narodu, jego ziemią i podnosząc drogą spekulacyi jej cenę do niezwykłej wysokości, utrudnia proces jej wyzwolenia zainaugurowany przez Żydowski Fundusz Narodowy.

„Stop immigration!“ wołają tedy niektórzy nasi towarzysze spoglądając z bólem na te stosunki w mniemaniu, że urzeczywistnienie ideału syońskiego przez dalszy napływ tego „Pokolenia pustyni“ jest poważnie zagrożony. Lecz pogląd ten spotkał się również z zasadniczą krytyką.

Utrzymujący się nadal sukces polityczny syonizmu, który znalazł w pierwszym rzędzie swój wyraz w deklaracyi Balfoura i uchwale w San Remo, jest ściśle związany z obecną koncepcyą polityczną rządu **Wielkiej Brytanii. Jasnem tedy jest, że te względne przywileje, któreśmy uzyskali (jak możność imigracyi i kolonizacyi) przestają w tym momencie** istnieć, gdy ta koncepcya się zmieni i gdy rząd Wielkiej Brytanii uzna za stosowne oprzeć się na czynnikach wrogich tendencyom syonistycznym. Jak słabą jest pozycya polityczna narodu będącego bądźcobądź 1/6 ludności zamieszkującej kraj, świadczy ostatnie podkreślenie przez angielskiego ministra Ameryego, tego momentu, że Palestyna niema być żydowską siedzibą narodową lecz, że powstanie tam nasza siedziba obok arabskiego National Home.

Nie ulega tedy kwestyi że w ewentualnym wypadku zmiany konstelacyi politycznej na Wschodzie na naszą niekorzyść może nastąpić sytuacya tego rodzaju, że gdy dotychczasowa swoboda w naszych dążnościach kolonizacyjnych ustanie, teoretyczna kwestya masowej imigracyi, czy też dob[...]owej infiltracyi stanie się bezprzedmiotową. Cóż z tego, że tysiączne rzesze znakomicie wyszkolonych Chaluców czekać będzie w golusie, gdy bramy kraju będą zamknięte? Jaki cel może mieć jaknajszerzej zakrojona Hachszara, gdy przeniesienie tych pierwszorzędnych elementów do Erec stanie się niemożliwem? Że nie przesadzam w p[rzed]stawianiu takich ewentualności, przyznają ci, którzy przypomną sobie, że w ostatnich latach były już kilkakrotnie momenty, gdy widmo tej sytuacyi wyraźnie zarysowało się na horyzoncie. Stosunek nasz do problemu masowej imigracyi może tedy wyjść z jednego założenia: celem naszem jest, by w jaknajkrótszym czasie i to per fas et nefas stworzyć większość w kraju, zrobić z Erec — Erec Izrael.

Nie ulega żadnej kwestyi że tak długo dążenia nasze będą zależne od rozmaitych, ciągle się zmieniających koncepcyi politycznych dopóty zwarta większość żydowska niezdolną będzie przeciwstawić się jako ultima ratio wszelkim zakusom naszych wrogów.

Dwa jeszcze argumenty przemawiają przeciw jakimkolwiek usiłowaniom przeciwstawiania się obecnej masowej imigracyi. Po pierwsze nie należy pominąć tego faktu, że poważna część imigrantów wnosi kapitał do kraju i zakładając przedsiębiorstwa, dostarcza pracy wielkiej ilości doborowego i produktywnego elementu. Po drugie: przygotowując chaluców dla Palestyny czerpiemy przecież z rezerwoaru ghetta, kształcimy synów i córki właśnie tych handlarzy i luftmenszów z Nalewek i Kazimierza, tworząc z nich pionierów odbudowy Erec Izrael. **Czy nie łatwiejszą, lub przynajmniej równie możliwą będzie akcya Hachszary wśród młodzieży naszej tam w Erec, jak możliwą jest Praca przygotowawcza w golusie dla Palestyny.** Czy niezdolną będzie ferma rolnicza leżąca w pobliżu kolonii żydowskiej w Erec wydać tak doborowego elementu chaluccowego jakie wytwarzają nasze fermy leżące wśród przyjaznych wsi piastowych“.

„Przenosimy golus do Palestyny“ wołają przeciwnicy masowej imigracyi. Słusznie, lecz w ghecie powstaje przecież ów idealny materyał, z którego chcemy budować Palestynę, a czy nie będzie możliwym ten proces przewarstwowienia i regeneracyi w Erec jak możliwym jest wedle naszego mniemania w golusie. Jeśli ponadto wskażę na moment ten, że głoszenie przez nas zasady ograniczenia imigracyi do naszego kraju, gdy równocześnie protestujemy w świecie przeciw rozmaitym allien billom jest przynajmniej, eufemistycznie powiedziawszy nielogicznem, jeśli nie wprost — niemoralnem.

Resumuję. Wychodząc z założenia, że zasadniczem dążeniem naszem powinno być stworzenie w jaknajkrótszym czasie większości żydowskiej w Palestynie. Organizacya Syonistyczna nie powinna przeciwstawić się masowej imigracyi do kraju, lecz przeciwnie wszelkimi siłami powinna ją popierać. I tak, przez ułatwienie likwidacyi majątków w golusie, uzyskanie zupełnej swobody osiedlenia się w Erec i organizowanie źródeł produktywnej pracy. Z drugiej jednakowoż strony należy stwierdzić, że fundusze nasze jak: Keren Kajemeth i Keren Hajessod muszą w pierwszym rzędzie służyć kolonizacyi rolniczej i przemysłowej Chaluców jako tego elementu, który jest niejako słosem pacierzowym naszej odbudowującej się Ojczyzny.

Dr. Herschdörfer.

* * *

O ROZSZERZENIE BUDŻETU.

W „Jüdische Rundschau“ (nr. 36) ogłasza dr **Fryderyk Loewenstein artykuł** pt. „Das Budget“. Autor stwierdza, że sprawa rozszerzenia „Jewish Agency“ dojrzała od czasu ostatniego kongresu tak dalece, iż kongres XIV będzie musiał powziąć definitywne uchwały w tej sprawie. W związku z tem musi nastąpić reorganizacya organizacyi syonistycznej. Autor zastrzega się jednakowoż przeciw poświęceniu tym dwom sprawom największej uwagi stwierdzając, że kongres **będzie musiał zająć się bardzo energicznie ułożeniem budżetu na przyszły okres pracy.**

Nie jest jeszcze wyjaśnionem, czy rozszerzona „Jewish Agency“ przejmie „Keren Hajessod“, jako instrument odbudowy Palestyny. Nie wiadomo również, czy bezpośrednio po kongresie rozszerzona „Jewish Agency“ będzie mogła objąć pracę odbudowawczą. Wskutek tego kongres XIV będzie musiał wiele uwagi poświęcić budżetowi, szczególnie w związku z zwiększoną imigracyą, z koniecznością założenia nowych osiedli w Palestynie i uregulowaniem **budżetu szkolnictwa.**

O WZMOCNIENIE ORGANIZACYI.

I.

W rubryce „Wiener Morgenzeitung“ p. t. „Die Fragen des XIV Zionistenkongresses“ ogłasza Dr. W. Kohner artykuł omawiający obecny stan organizacyi. W artykule tym uważa, że organizacya syonistyczna jest w chwili obecnej słabą. Przyczyną jej słabości jest skoncentrowanie całej uwagi na pracę ekonomiczną na zbieranie pieniędzy i zarzucenie wewnętrznej pracy ideowej. Wynikiem tej słabości jest fakt, że suwerenność kongresu syonistycznego jest fikcyą i że w rzeczywistości w całym szeregu spraw będzie kongres musiał położyć podpis pod gotowe już kwestye. Autor domaga się reorganizacyi organizacyi syonistycznej.

II.

W następnym artykule tej rubryki pisze p. B. Rabinowicz o problemach kongresu. Autor opowiada się za rozszerzeniem „Jewish Agency“ uważając ideę syonistyczną, pracę organizacyi, przywódców i młodzieży za dość silną, by eksperyment ten wypróbować. Organizacya syonistyczna nie boi się obecnie współpracowników nie należących do jej szeregów. Sukcesy organizacyi syonistycznej są tak znaczne, że z 50 proc. członkami plus prezydyum „Jewish Agency“ nie istnieje niebezpieczeństwo dla naszego programu. Kongres będzie się musiał jednakowoż zająć reorganizacyą organizacyi syonistycznej wedle projektu syonistów niemieckich.

Dużo miejsca zajmie problem zakupna gruntów w Palestynie. Opozycya żąda energicznego wystąpienia wobec rządu angielskiego w sprawie oddania gruntów państwowych na cele kolonizacyi żydowskiej. Ważną sprawą będzie kwestya federacyi

KONGRES A SPRAWA „JEWISH AGENCY“.

III.

Pod powyższym tytułem ogłasza na łamach oficyalnego organu Organizacyi Syonistycznej „Haolam“ dr. Kleinman artykuł, w którym stwierdza, że kwestya Jewish Agency jest sprawą konstytucyjną i jakkolwiek jest to sprawa niezwykle ważna, to jednak ważniejsze i trudniejsze są problemy, związane z odbudową Palestyny i ruchem syonistycznym. Tymi problemami zajmie się „Jewish Agency“ po jej zupełnem powstaniu. Zadaniem kongresu syonistycznego jest przygotowanie rozstrzygnięcia spraw, związanych z pracą odrodzeniową w Palestynie. Organizacya syonistyczna pozostanie i po rozszerzeniu Jewish Agency trzonem całego ruchu odrodzeniowego. Rozszerzenie Jewish Agency jest faktem dokonanym a obecnie zadaniem syonistów jest skrystalizowanie swego stanowiska w łonie Jewish Agency w kierunku wywierania wpływu by „Jewish Agency“ stała się narzędziem narodowego ruchu.

—o-o—

Emigracya z Polski do Palestyny w kwietniu b. r.

Warszawa. W miesiącu kwietniu wywędrowało z Polski do Palestyny za pośrednictwem Centralnego Wydziału Palestyńskiego w Warszawie 1359 osób. W marcu liczba osób wynosiła 3154.

Należy zaznaczyć, że w święta wielkanocne w kwietniu wydział palestyński prawie w przeciągu dwu tygodni nie był czynny, a emigracya była wogóle utrudniona z powodu świąt. W maju przewidywane jest wzmożenie emigracyi z Polski do Palestyny.

Posiedzenie Prezydyum Rady Naczelnej Organizacyi Syonistycznej w Polsce.

Warszawa. W ub. poniedziałek odbyło się posiedzenie prezydyum Rady Naczelnej Organizacyi syon. w Polsce przy udziale posłów i senatorów. Omawiano sprawy polityki krajowej i kwestye związane z kongresem syonistycznym. M. in. uchwalono zwołać w przyszłym tygodniu pełne posiedzenie prezydyum przy udziale delegatów z Krakowa, Wilna, Lwowa i wszystkich posłów i senatorów syonistycznych.

Konferencye p. Lamparta z ministrami

Warszawa. Znany amerykański przemysłowiec i eksporter p. S. E. Lamport zaproszony został telefonicznie wczoraj przed południem na konferencyę z ministrem dla handlu i przemysłu, p. Kiedroniem. Konferencya odbyła się w gmachu ministerstwa na Elektoralnej. O przebiegu konferencyi u ministra Kiedronia i poprzedniej konferencyi p. Lamporta u ministra spraw zagranicznych, hr. Skrzyńskiego, nie ogłoszono dotąd żadnego komunikatu. W rozmowie z przedstawicielem Ż. A. T.-nej p. Lamport odmówił wszelkich informacyi w tej sprawie. Natomiast p.

Lamport wyraził przekonanie, iż w krótkim [illegible] dojdzie do porozumienia polsko żydowskiego. Zdaniem mojem — powiedział p. Lamport — czas już najwyższy, ażeby obie strony zrozumiały, iż ciągłe wzajemne narzekania nikomu korzyści nie przyniosą. Żydzi mogą położyć wielkie zasługi dla dobra kraju i pomóc Polsce w przezwyciężeniu panującego obecnie kryzysu gospodarczego. Zdanie moje o stosunkach polsko żydowskich wyłuszczyłem polskim mężom stanu, z którymi miałem możność konferowania. Żydzi dążą do rozwinięcia swoich zdolności. Przyniesie to nie mniej korzyści państwu polskiemu, jak i ludności żydowskiej.

P. Lamport udał się wczoraj aeroplanem do Pragi a stamtąd na odpoczynek kilkutygodniowy do Marjenbadu.

W czasie pobytu p. Lamporta, w ubiegłym tygodniu w Lodzi, zawarte zostały między nim a niektórymi wielkimi przemysłowcami łódzkimi umowy w sprawie eksportu łódzkich wyrobów bawełnianych do Egiptu i Palestyny. Pierwsze mniejsze transporty towarów łódzkich zostały już wysłane do dyspozycyi p. Lamporta.

Dwaj Żydzi przyjęli w r. 1924 chrzest na Litwie

Kowno. (ŻAT.) Według statystyki oficyalnej przyjęli chrzest na Litwie w ciągu roku 1924 wszystkiego 1 mężczyzna, doktór medycyny i jedna kobieta. W tym samym czasie przeszli na judaizm: 1 kobieta prawosławna z dziećmi, wychrzczona Żydówka, 2-ch Niemców i jeden Litwin. Ostatni trzej przyjęli judaizm, celem poślubienia Żydówek.

Brutalne zamordowanie chłopca żydowskiego przez defenzywę besarabską.

Cała Besarabia wstrząśnięta jest tragicznym wypadkiem, jaki miał miejsce w Kiszyniowie w nocy z 30 kwietnia na 1-go maja. Władza wojskowa w Kiszyniowie ogłosiła dzień 1-go maja, jako dzień przymusowej pracy i wszelkich demonstracyi i zebrań zabraniała. Surowe zarządzenia władz wojskowych pobudziły niezmiernie gorliwość ajentów rumuńskiej policyi politycznej (Siguranza), którzy udali się na poszukiwanie komunistów.

Ofiarą padł niewinny młodzieniec żydowski, imieniem Bendyk Nachin, który zamierzał wyjechać w najbliższych dniach do Palestyny, gdzie krewny jego Amerykanin nabył dlań 125 dunam ziemi w kolonii Balforjah. Gdy chłopiec wracał późno w nocy, zatrzymali go ajenci „siguranży" i zastrzelili. Chcąc w jakikolwiekbądź sposób upozorować swój niecny postępek, ajenci defenzywy włożyli do kieszeni zamordowanego kilka proklamacyi komunistycznych.

Morderstwo wywołało niesłychane oburzenie w całem mieście. Organizacya syonistyczna i izba adwokacka (zamordowany Nachin pracował w Trybunale, a później w Keren Kajemeth l'Izrael w Kiszyniowie) interweniowały u władz żądając przeprowadzenia śledztwa. Dotąd jednak śledztwo nie zostało przeprowadzone.

Pogrzeb nieszczęśliwej ofiary przyciągnął tłumy ludności zarówno żydowskiej, jak i chrześcijańskiej. Poseł rabin Cyrelson wygłosił nad otwartym grobem żałobne przemówienie, w którem otwarcie wskazywał na ajentów defenzywy, jako na sprawców morderstwa. Rabin Cyrelson i inni posłowie z opozycyi zamierzają wnieść do parlamentu rumuńskiego interpelacyę o tragicznem morderstwie, popełnionem na osobie niewinnego młodzieńca. Cenzura zakazała prasie rumuńskiej pisać o morderstwie.

DROBNE WIADOMOŚCI ŻYDOWSKIE.

1500 FUNTÓW SZTERL. ofiarował p. Muzri na rzecz Uniwersytetu Hebrajskiego w czasie przyjęcia, urządzonego na cześć prof. Weizmana w Kairze.

WYKŁADY NA INSTYTUCIE JUDAISTYCZNYM. W instytucie judaistycznym przy Uniw. Hebrajskim ogłoszono na półrocze letnie 1925 następujące wykłady: Prof. Epstein: 1) „Wstęp do krytycznego tekstu Miszny" 2) Talmud, 3) Tosefta. Prof. Klein: 1) Księga sędziów i księga Samuela, 2) Samarytanie, 3) Wybrane rozdziały wiadomości o Palestynie, 4) Benjamin z Tudeli. Dr. Schwabe: Język grecki i łaciński. Aharoni: 1) Zoologia w biblii i talmudzie. Dr. Meier: Arabska sztuka budowania w Jerozolimie.

W TEL—AWIWIE powstanie wkrótce hotel, który będzie największym hotelem w Palestynie.

NOWE MIASTO W EMEK ISREEL. Na miejscu żydowskiej wsi Afule w Emek ma jak wiadomo powstać miasto dla wszystkich osiedli w dolinie Isreel. Konieczne pod budowę miasta kompleksy ziemi w sumie 6000 dunamów zostały zakupione przez towarzystwo Meszek. Projekt przewiduje osiedlenie się w tem mieście 30,000 dusz. Z początku ma się tam osiedlić 1000 rodzin. Pierwsi osadnicy przystępują obecnie do budowy 50 domów, szkoły i hotelu. Prowadzi się rokowania w sprawie wybudowy wielkich magazynów. Z kooperatywą budowlaną w Solel Bone zawarto kontrakt w sprawie budowy ulic w nowem mieście. Miasto to ma się nazwać Arhal wedle miasta Filistynów, jakie tu istniało za czasów sędziów. Nazwa ta napotyka na sprzeciwy.

ŻYDOWSKI BANK SPOŁECZNY W GDANSKU A „KEREN HAJESSOD". Walne zebranie akcjonarjuszy żydowskiego banku społecznego w Gdańsku postanowiło wyasygnować 5 tysięcy guldenów na fundusz żydowskiej kasy pożyczkowo-oszczędnościowej oraz 1,500 guldenów na cele „Keren Hajessod".

DARY DLA UNIWERSYTETU HEBRAJSKIEGO. Tow. Przyjaciół Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie otrzymało wczoraj z Wilna nowy transport z 600 tomów książek zebranych przez p. Chajkla Łuńskiego i dra Regensburga. Niezmiernie cenny dar otrzymało towarzystwo od p. Marska-Eizenkremera w postaci 38 tomów słynnych monografii medycznych, stanowiących podstawę współczesnej wiedzy medycznej.

PROF. GLICENSZTEIN ODZNACZONY NAJWYŻSZYM WŁOSKIM ORDEREM. Król włoski nadał słynnemu żydowskiemu rzeźbiarzowi, prof. Henrykowi Glicensztein owi tytuł rycerza Włoch, w uznaniu jego wielkich zasług dla sztuki włoskiej. Jak wiadomo, Glicensztein wystawił niedawno seryę swych dzieł na wystawie w muzeum miejskiem w Rzymie. Król osobiście przypiął Glicenszteinowi order i przy tej sposobności wyraził swój zachwyt dla niepospolitych zdolności artystycznych Glicenszteina. Jest to pierwszy wypadek w dziejach Włoch, kiedy Żyd-cudzoziemiec dostąpił tak wysokiego odznaczenia. Prof. Glicensztein pochodzi z Polski.

ŚMIERĆ ŻYDOWSKIEGO CUDOTWÓRCY. W Mireghaza na Węgrzech zmarł niedawno przeżywszy lat 73 słynny rabin Jehoszka Wein znany pod nazwą rabi Szyjele. Zmarły rabin był wielkim uczonym talmudystą i posiadał dziesiątki tysięcy zwolenników chasydów. Wśród jego zwolenników było również wielu chrześcijan, którzy przybywali do rabina po słowa pociechy ze wszystkich zakątków kraju. W czasie choroby rabina dom obleżony był niezliczonymi tłumami ludzi, zarówno Żydów jak i chrześcijan, między nimi wielu duchownych. Pogrzeb zmarłego rabina zamienił się w wielką wspólną manifestacyę ludności żydowskiej i chrześcijańskiej.

KRONIKA POLITYCZNA.

Przyjazd parlamentarzystów estońskich

Wczoraj rano przybyła z Talina do Warszawy wycieczka parlamentarzystów estońskich, której skład jest następujący: p. Karol Ast, estoński minister bez teki, p. August Jurmarin wicemarsz. izby estońskiej, p. Mikhel Martna wicemarsz. izby, oraz posłowie Karl Kornell, Johann Holberg, Leopold Raudkepp, Oskar Köstea, August Rei i Benedykt Oskar Oja.

Program pobytu gości — rano wizyty u marszałków sejmu i senatu, u prezesa rady ministrów Grabskiego i ministra spraw zagranicznych, poczem śniadanie u marszałka Trąmpczyńskiego. Popołudniu wizyta u Pana Prezydenta Rzpltej, zwiedzenie Łazienek i obecność na posiedzeniu sejmu; wieczorem obiad u marszałka Rataja, poczem przedstawienie w operze, gdzie danem będzie „Rigoletto".

W piątek rano zwiedzanie miasta, złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, śniadanie u prezesa rady ministrów, popołudniu wycieczka do Wilanowa poczem herbata w poselstwie estońskiem.

W sobotę rano goście odjeżdżają do Lodzi, Krakowa i Wilna.

Obecne Węgry

„Berl. Tageblatt" zamieszcza korespondencyę z Budapesztu, stanowiącą interesujący przyczynek do panujących teraz na Węgrzech stosunków.

Korespondent podkreśla fakt, że Węgry obecnie rządzone są przez „stare ekscelencye", wszędzie poza kulisami podpowiadające i pociągające nićmi intrygi. Ludzie ci umieli się swego czasu odpowiednio urządzić, to też nędza im nie dokucza owszem żyją zupełnie wygodnie. Wszelkie towarzystwa akcyjne roją się od b. premierów, ministrów handlu, skarbu, spraw zagranicznych, którzy wywierają swe wpływy wcale nie w duchu republikanizmu. Węgry zresztą nazywają się królestwem, nie zaś republiką.

Obecny premier węgierski, Bethlen, po upadku Mac Donalda przesunął się szybko na skrajnie prawe skrzydło stronnictwa swego i przerwał wszelkie próby polityki porozumienia. Dziś, po wyborze Hindenburga, spodziewają się od Bethlena dalszego, jeszcze silniejszego przeobrażenia. To też korespondent wyprowadza z tego wszystkiego wniosek, iż dla Węgier nadchodzą obecnie dni ważnych rozstrzygnięć. Szczególnie że parlament, który zostanie wybrany według nowej już ordynacyi wyborczej, ma między innemi rozstrzygnąć też o sprawie ustroju państwa, stanowić będzie więc właściwie konstytuantę, od której rozstrzygnięć zależy też sprawa naczelnika państwa.

Towarzysze! Pamiętajcie w Szawuot o nedarim na rzecz Keren Kajemeth!

Żydowski Fundusz Narodowy

Biuro centralne dla Małopolski i Śląska:
Kraków, ul. Stradom L. 15
Konto czek. P. K. O. 404.041. Telefon 4541.

קרן קימת לישראל

Celem Żydowskiego Funduszu narodowego jest zakupno ziemi w Palestynie na wieczną własność narodu żydowskiego

Skarbonka K. K. L. jest najważniejszem źródłem dochodu dla wyzwolenia ziemi w Erec!

Dlatego starajmy się, żeby w każdym domu żydowskim znalazła się biało-niebieska puszka.

Nasze hasło:
Jeśli się chcesz przyczynić do ziemi odbudowy,
Wrzuć codziennie do puszki datek pięciogroszowy.

Wpływy za miesiąc kwiecień 1925.

Zł. 19.782·90.

Andrychów	235·—
Bielsko	3.511·28
Bochnia	746·47
Biecz	90·23
Błażowa	50·85
Baranów	111·79
Brzozów	103·44
Bobowa	60·—
Borowa	10·—
Chrzanów	577·90
Czarny Dunajec	56·26
Dynów	92·05
Dubiecko	75·—
Dziedzice	370·—
Dukla	91·17
Dębica	182·—
Gdów	44·—
Grodzisko	7·—
Gogołów	7·—
Grybów	56·—
Głogów	35·50
Gorlice	300·—
Jaworzno	183·95
Jasło	266·90
Jarosław	538·—
Jordanów	40·80
Kęty	144·10
Krościenko	26·—
Kolbuszowa	161·65
Katowice	600·—
Krzeszowice	21·90
Kraków	2.864·14
Łącko	47·50
Leżajsk	172·—
Lisko	60·—
Maków	70·—
Maniowy	3·—
Majdan	14·—
Muszyna	60·30
Mielec	201·85
Niepołomice	25·—

Nisko	70·—
Opacianka	10·20
Olszana	10·—
Oświęcim	310·—
Pruchnik	42·—
Pilzno	34·—
Przeworsk	60·—
Rzeszów	1.294·62
Rymanów	176·—
Radymno	210·—
Radomyśl wielki	64·—
Radomyśl nad Sanem	30·—
Rozwadów	269·83
Rudnik	46·—
Rajcza	73·60
Szczakowa	186·20
Sucha	31·—
Strzyżów	489·20
Sanok	174·69
Sieniawa	50·—
Strumień	78·—
Skoczów	42·—
Sokołów	50·35
Sędziszów	164·40
Tuchów	61·90
Tarnobrzeg	103·—
Tyczyn	42·06
Tarnów	688·14
Ustroń	130·50
Ulanów	80·50
Wieliczka	302·50
Wiśnicz	35·—
Wadowice	700·—
Żywiec	395·50
Zator	111·c8
Zakopane	500·—
Zabłocie	249·80
Zagórze	30·—
Zakliczyn	30·—
Żmigród	42·—

NEDARIM.

Bobowa 30. Strzyżów 78·90.

PUSZKI.

Baranów. Meller 4·34, drobne 33·30. Brzozów 17·24. Biecz 36·23. Bielsko 1,701·08. Chrzanów. Dr. Cyfer 15·21, Bochenek 12·20, Fischgrund 10·50. Löwy 6·70, Luftig 6·33, Stow. Bnej Zion 6·14, Blender 5·70, Gutter 5·67, Sternfeld, Cizner, Szudmak po 5. Hanoar 4·05, Dr. Dallet, Rosner, Fleischer po 4, Reifer 4·75, Wiener 3·50, Richter 3·34, Friedel 3·96, Zającówna, Melzer, Hatechija po 3·10, Linzer, Schwarz, Getzler po 3, drobne 157·75. Dukla. Dr. Distler 6, Maj 4·30, Lichtman 3·97, Rosenthal 3·63, Inż. Zimer 3·03, Unger 3, drobne 17·24. Dziedzice. Spanier 25. Wiener 9, Grauer, Schreiber po 8, Fuchs i Schudmak po 6. Bochner, Kalfus, Schneebaum, Rosenthal M. i N., Nichthauser po 5, Bornstein 4, Goldfinger, Muchner, Silberman, Schröttler, Robinsohn po 3, drobne 15. Gorlice. Kahane 5, Perlman 4·11, drobne 39·01. Bochnia. Haszomer 10·84 Gutfreund 9·11, Kleinberger 9·64, Silberman 8·85, Mendler 6, Austerweil 5·50, Jakubowicz, Schwarz po 5·06, Weis 5·20, Mendler, Laub, Reich, Spett, Greiwer, Braun, Rimalt Kleinberger, Fluhrowa, Winzelberg, Greiewr, Hatehija po 5, Tuszija 4·54, N. N.4 ·30, Spett, Jakubowicz po 4·20, Jakuber 4·14 Ettinger, Schweber po 4, Targownik, Horowitz po 3·70, Monderer, Gutfreund, Riegelhaupt po 3·50, Mendelbaum, Bribram po 3·40 Einhorn, Fischbein po 3·36, Lustig 3·33, Henberger 3·25, Nussen 3·20, Wasserlauf, Futterweit po 3,10, Finder, Neuman, Buchbinder, Einhorn Kanarek, Weinberger, Fromer, Abusch, Klein, Zucker, Mensch, Spett, Löwenbraun, Schiff, Eitinger, Kuck, Brodman, Jakubowicz i Neuman po 3, drobne 146·28. Jordanów 23·80. Kęty 74·60. Kraków. Herold 4·66, Schönberg 4, Laks 12, Freilich 5, Haber 12·85, Mandel 5, Diwiński, Mikołajewicz, Kanarek, Landau, Sperling, Lieberfreund Pfeferberg, Glingenholz, Beigelman, Bruch, Kornblum Obstfeld, Grossbard, po 3 Okręt 9·72, Löwenstein 4·11, Grajcer i Bank Eskontowy po 3·14, Landau 3·75, Jakob 10·79, Leser 9·61, Falman 6, Spieglowa 5, Frisch 11. Wachter 17·25, Bucheister 4, Lehrfreund 3·43, Stein 3·60, Lulla 3·75, Szlang 9·43, Ognisko Pracy 21·46, Schönfeld 8. Türkel 5·43, Holländer 3·45, Karmel 7·23, Rosenbaum 6, Poller 23·63, Halpern 8 Lamensdorf 4, Korngold 4·13, Rotman 5·16, Rosenfeld 4, Berger 4·91, Schönherz 5·59, Bertel 4, Lieberman 10·12, Taschner 4·76, Holzman 11·16 Dr. Aleksandrowicz 7·80, Kleinberger 5·16, Dr. Pechner 3·71, Zuckerman 8·17, Frucht 14·30, Rand 3·13, Bornstein 6·12, Gerichter 6·19, Vielfreund 5, Dränger 10, Nachsatz 4, Wald 5·36, Dr. Laub 11·42, Grossfeld 4·41, Banet 3·52, Stiel 14, Kleiner 3·46 Krieger 4·30, Wertheimer 6·55, Wachs 4·09, H. Wachs 4·35, Wachsman 3·28, Stern 8·48, Reich 3·50, drobne 187·89. Leżajsk. Dr. Dobschütz 10·42, Reblum 5 Stendig 4, drobne 31·30. Mielec 39·25. Nisko. Herzlich 5, Dr. Frei 3, drobne 32. Oświęcim 60. Rozwadów. Mahler 13·25, Mizrachi 6·09, Schechter 4·05, drobne 35·80. Rajcza 35·60. Radymno. Dr. Schneebaum 7·30, Zuckerbrod 5·30, Lipper 5·50 Halpern 3·70, Dr. Buchsbaum 3·07, Eis, Sprung, Wolfman, Katz, Neuman, König po 3 drobne 30·13. Sokołów. Brezel 4, drobne 16·35. Strzyżów 11·75. Szczakowa. Halman 6·50, A. Selinger 7·85, Neumark 3·50, Neustettel 3·30, drobne 80·85. (we wykazie 3. zamiast drobne 74·35 ma być Selinger 21·20, drobne 53·15). Tyczyn 42·06. Tarnów. Silberpfenig 24·56 Fleischer 15·20, Wildstein 14·86, Dr. Span 12·21, Anisfeld 10·70, Fries 10, Ettinger 3·45, Dr. Span 4·55, Feig 3, Weintraub 5, Safa—Brura 6, Friedler 4·59 Lichtblau 4·28, Laub 5·26, Weit, Dr. Ader po 4, Spira 5·55, Keil 4·35, Goldfarb 3, Sommer 3·05, Haszomer 6·30, Honig 4·40, Marmor 5·29, Dyr. Taubenschlag 3·56 Baum 4·31, Dr. Feig 4·85, Sumer 3·48, drobne 148·34. Ustroń 43·50. Wadowice. Bronner 8·45, Hoffman 8, Kluger 7·12, Glücksman 6·24, Leiblerowie, i Thiebergowa po 5. Rickowa 4·75, Ebel 4·49, Hass 4·04 Propper 4, Fischgrund 3·95, Kalfus, 3·86, Tindlowie 3·73, Reich 3·84, Glücksman 3·50, Reiter 3·52, Bałamuth 3·45, Petzenbaum 3·35 Wasserteil 3·09, Cisner, Goldberg po 3·03, Nesselroth, Marek, Bronerowa, Szanzer, Glücksman po 3, drobne 23·04. Zakopane. Ehrlich 13·10, Piwok Rotter po 10, Stiel 8, Goldstein, Beck, Storch, Friessowa po 5, Kohan 4, Dr. Fass, Stotter, Ickowicz po 3, drobne 15·90. Żmigród. Weinstein 7, Lang 5, Schönwetter 4·60, drobne 25·40. Razem 4,591·84.

ZŁOTA KSIĘGA.

Dochód z akcji sprzedaży telegramów powitalnych: Na wpis Lorda Balfoura Dra Weitzmana, i Herberta Samuela z ok. otwarcia uniwersytetu hebrajskiego w Jerozolimie.

Andrychów 95. Bielsko 747. Biecz 54. Brzozów 86,20. Bobowa 30. Baranów 42,95. Błażowa 21. Bochnia 211,55. Czarny Dunajec 56·26. Chrzanów 217. Dziedzice 150. Dubiecko 75. Dynów 24·35. Dębica 135·50. Gdów 44. Grodzisko 7. Gogołów 7. Grybów 56. Głogów 26. Gorlice 179·30. Jarosław. Na wpis Feiwla Schleidera 538. Jordanów 17. Jaworzno 84. Kęty 30. Krościenko 26. Katowice 600. Kraków 1,676·10.

Leżajsk 121·28. Łącko 47,50. Maków 70. Maniowy 3. Majdan 14. Mielec 141. Niepołomice 25. Nisko 30. Opacianka 10·20. Olszana 10. Oświęcim 50. Pilzno 34. Przeworsk 60. Pruchnik 42. Rymanów 176. Radymno 61. Rudnik 46.

Sucha 31. Sanok 174·69. Strzyżów 89·20. Skoczów 42. Sędziszów 88·40. Strumień 78. Sieniawa 50. Szczakowa 51. Tarnów 360. Tarnobrzeg 103. Tuchów 61·90. Ustroń 87. Ulanów 80·50. Wadowice 191·30. Wiśnicz 35. Wieliczka 104. Zakliczyn 30. Zagórze 30. Zakopane 162. Zator 111·88 Żywiec 195·50. Razem 8,305·56.

KOLONIA THONA.

Andrychów 140. Bielsko 1,063·20. Błażowawa 29·85. Borowa 10. Baranów. Brand 5, Rosenzweig i Anmuth po 3, drobne 16·60. Bochnia. Nedarim: Schipper, Hojda Schiff po 5. Weiss, Futterweit po 3, Schwarz 6, drobne 44. Chrzanów. Nedarim: Mandelbaum 10, Lemler, Horowitz, Feiler, J. H. Horowitz, Wasserteil i Schwarz po 5. Simer, Richter po 3, różne 23·70. Dynów 67·70. Dziedzice.

Aptekarz Gross 10, drobne 84. Dukla. Ślub Lieber 21. Stern 3, różne 26. Głogów 9'50. Jaworzno. Dr. Glass 6'07 Timberg 5'26, Laufer 5'20, S. Laufer 4'70, Gross 4'50, Helman 4'10, Goldfinger 4, Stow. Mizrachi 3'50, Lauber 3'10, Silberschatz 3'22, Krieser 3'10, Posner 3, Landerer 4, drobne 46'20. Jasło. Zbiórka 118'85. Śluby: Natowicz 13'75, Fisch 6'50, Felber 6. Kornfeld—Lombik 15'60, różne 26'70. Krzeszowice 21,90. Kęty. Nedarim: Munk, Szanzer po 5, E. Munk 3 dr. 26'50. Kraków. Ślub Luftig- Zimetbaum 31'20, Inż. Tischlowitzowa 20, A. Braciejowska 25, Ślub Spira — Kamsler 58. Brül 11, Nadel 3, Rücklówna 12'10, Kurz 5, Künstlerówna 23. Przez Reicha 30'15, Dr. Wahrhaftig 10, Stow. Mizrachi 15. Tepper 5, Zaręczyny Krischer—Okręt 20, Nussbaum P. 104, Gutman 5'20, Merkaz ze zbiórki 88'09, Togler 5, Hirsch 3, Laks 20. Lisko 60. Muszyna. Enoch 5, Klausner, Weiss, Reich, Hochfelder, Dr. Kohn po 3, drobne 40'30. Oświęcim. Lew 10, Szancer 5, Mizrachi 70. Śluby Waserberger 15, Kornhauser 9, różne 91. Radomyśl n. Sanem 30. Rajcza 38. Zar. Wulkan-Reich 38. ZaręczynyBeera 10, Nedarim 13. Eisenberg 5. Mühlbauer, Dr. Schneebaum, Dr. Beer, Zuckerbrod po 3, drobne 36. Rzeszów. Śluby: Koretz 67, Braw- Nechemie 38'20, Ze zbiórki purym 754'21, różne 60'21. Sokołów 30. Strzyżów 118.65. Szczakowa. Śluby: Neigebauer 23'70, Altman 10'50. Wadowice. Hofiman 8. Zimerspütz, Bendetz, Goldman, Petzenbaum, dr. Taub, Arbeit, Nesselroth, Landau, Marek po 5, Barber, Fischgrund po 4, Beer, Müller, Nebenzohl, Kluger, Dohoryles, Tindlowie Gross, Fischgrund, Bałamuth, Maudlowa, po 3, różne 162'92. Wieliczka. Ze zbiórki: Hirsch, Klinghofer, Seidenfrau, Licht po 10, Frenkel, N. N. Rosbach, Danzig, Friedman, Dr. Hirschfeld, Dr. Rosenzweig, Schinagel, Beidarf Waldman, po 5, Weinberger 6, Wasserberger, Brüh po 4, Weissblum, Wiśnicki, Müngelgrün, Joachisman, Unterbach, Melzer, Korn, Dr. Tune, Schenker, Perlberger po 3, drobne 69'50. Zabłocie. Ze zbiórki: Glasner 50, Klipstein, Schneider, Dr. Nehmer, Balitzer, Rosenthal po 10. Zuckerman, N. N. Berger, Munk, Felix, Rotter, Grünspan, Goldschmied, Straus, Scharf, Färber, Birnbaum, Gutter po 5, Goldman 4, Goldberger, Lieberman, Silberstein, Rotter, Pillersdorf po 3, różne 238'80. Razem 5,008'53.

DRZEWKA.

Gorlice. Nedarim: Langsam 12, Zelmwirth 10, Getz, Bergman, Haber, Zelmwirth po 5, Fass 4, Fresser, Ulman po 3 drobne 20'58, Ogród Kolbera, 10 drzew na im. J. Langsamówny. Jasło. Nedarim 79'50, z tego K. Ż. F. N. of. na im. Efroima Schwingera 10 drzew. Kolbuszowa. Śluby: Anfang- Klein 16'80, Geller- Silber 23'65, Auchhiesiger-Leistner: Kirschenbraun, Auchhiesiger po 3, drobne 28'20, Kurz- Silber 11'45, Pluvoker 8'70, Einhorn- Weinman 14, różne 8'85, zbiórka 36,20, Rapaport- Samet 7'50, (Wpis zastrzeżony 161'65). Kraków. Z ok. narodzin syna Dr. Hochwelderom of. współpracownicy 2 drzewka na im. Adasia Hochwelders 15 zł. Przez Honigwachsa: Bar Mizwahu Wahlów 67 zł. z tego na im. J. Wahla 8 drzew. Mielec. H. Salpetrówna z ok. zaślubin 20'60. drobne 1, z tego 3 drz. na im. H. Salpeter, Dr. Birnbaum. Rzeszów. Ze zbiórki 375, z tego K. Ż. F. N. of. na im. błp. dra Adolfa Standa 50 drz. Radomyśl. W. Ślub Wunder 5, A. D. Einhorn na im. N. Weissówny 1 drz. 7'50, różne 51'70 z tego na im. dra Goldsteina, D. Akselrada, Ch. Hartmana, H. Laufówny, M. Weissówny, F. Geldzähler po 1 drz. Strzyżów. Ze zbiórki 150'70 z tego na im. R. Bierówny R. Diamant, Lea Loos, L. Grünblatt, R. Müntz, I. Diamant, S. Rus, M. Fleischer po 3 drz. Śluby: Gertner Lichtman 26. Neuman 5'50, Frühman 8'50. Zakopane. Ślub Pollak- Syrop: Felix 30, Syrop J. Ch. i I. S. Pollak, Dr. Fass, Schreiber po 20, Kohane Syrop, Dr. Wieselman, Leistenowa, Ehrlichowa, po 10, Pollakowa 6, Riegelhaup, Friesowa, Heumanowa. Dr. Perl, Dr. Goldner, Tillinger po 5, drobne 8, z tego na nowożeńców 30 drzew. Razem 1.285'03.

DUNAMY.

Dębica. Ślub Salpeter— Dr. Birnbaum: Dr. Birnbaum Mgr. Salpeter, Dr. Goldfluss po 5. Salpeter 4, drobne 15'50. Ślub Kreiswirth 12. Rozwadów II. rata 2 dunamów. Ze zbiórki 127,89, Silber 20, Halicki 8'30. Śluby: Wiesenów 27, Heublum— Neuwirth 17. Garten— Schmal 11'15. Wadowice. Ślub Broner- Ferber 56'70, Thiebergerów 46'50, K. Ż. F. N. ofiaruje na imię Tauby Wiener z ok. jej zaślubin 1 dunam. Razem 371'34.

MARKI.

Baranów 3'60. Wadowice 4'10.

SPROSTOWANIE! We wyk. Nr. 3, zamiast w rubryce Kolonia, Jarosław 500 zł. ma być w rubryce Złota Księga Jarosław zł. 500. Na wpis dra Mojżesza Ragera z ok. jego zaślubin.

Centrala K. K. L. uprasza wszystkich przewodniczących komisyj Z. F. N., by pieniądze wraz z wykazem nadesłali najpóźniej do 28 każdego miesiąca. Sumy przekazane później nie będą uwzględniane w wykazie miesięcznym. Wyszczególnienia i obrachunki prosimy nadsyłać na osobnych arkuszach. Równocześnie prosimy o bezzwłoczne zawiadomienie o wynikach zbiórki w Lag b'Omer i nadesłanie zebranych sum przed końcem bieżącego miesiąca.

Towarzysze! Pomóżcie nam rozstawić 5.000 nowych puszek w czerwcu b. r.

Premia dla posiadaczy puszek Keren Kajemeth L'Israel.

Centrala Keren Kajemeth L'Israel w Krakowie postanowiła ustalić premię dla puszki, w której znajdzie się przy wypróżnianiu **najwyższa kwota.**

W miesiącu marcu b. r. zawierała największą sumę puszka umieszczona w Związku Kupców w Nowym Sączu w kwocie 85'12.

W miesiącu kwietniu puszka będąca w posiadaniu p. Spaniera w Dziedzicach w kwocie 25 zł.

Centrala K. K. L. przysłała posiadaczom tych puszek odpowiednie premie.

Dział sportowy.

W dniach 24, 25 i 26 maja odbędzie się w Pradze kongres Fify, na którym mają zapaść bardzo doniosłe uchwały mające uregulować na dłuższy przeciąg czasu organizacyę i przepisy piłkarstwa.

Porządek dzienny obrad został już przez Zarząd Fify definitywnie ustalony i obejmuje poza punktami formalnemi a więc odczytaniem listy obecnych, przyjęciem protokołu z ostatniego zjazdu w Paryżu sprawozdaniem sekretarza i kasyera, sprawę przyjęcia nowych członków Paragyuay, Chile, Los Rios i Guayaquil, jakoteż najważniejszą część obrad wnioski członków.

Punkt ten obejmuje olbrzymią ilość wniosków i propozycyi różnych związków państwowych, bądź to natury czysto administracyjnej, bądź też dotyczących zmian obecnie obowiązujących przepisów.

Wnioski te obejmują taką ilość materyału iż wprost nieprawdopodobnem jest, by tegoroczny kongres potrafił je należycie omówić i powziąść takie uchwały, któreby wyszły na korzyść piłkarstwu.

Toteż zupełnie słusznie postanowił Polski Związek Związków Sportowych wytknąć Zarządowi Fify nieodpowiednią organizacyę kongresu jakoteż wyrazić oburzenie z powodu nie przydzielenia żadnego referatu delegatom polskim. Przyczyną tego, jest prawdopodobnie porozumienie niektórych związków państwowych w sprawie obrad i uchwał, tak, iż według wszelkiego prawdopodobieństwa już dzisiaj można przewidzieć po jakiej linii potoczą się obrady.

Z pośród licznych wniosków wysuwają się na pierwszy plan nast.: 1) Szwajcarski Związek proponuje, by żaden gracz nie mógł bez pozwolenia państwowych związków grać równocześnie dla dwóch związków. Pozwolenie gry dla nowego związku może gracz otrzymać dopiero po zwolnieniu go ze związku do którego dotychczas należał.

2) Węgierski Związek proponuje wraz ze związkiem polskim i belgijskim, by gracze przy przeniesieniu się z jednego związku państwowego do drugiego nie mogli przez rok grać w nowym związku. Związek dla którego zostaje nowy gracz zgłoszony musi o tem macierzystemu związkowi donieść. Gracz, który się znajduje po za granicami państwa do którego jest przynależny, może grać z powrotem w swoim związku państwowym w tym samym sezonie jedynie za zezwoleniem związku z którego gracz ostatnio powrócił.

3) Szwedzki i finlandzki związek stawia wnioski odnośnie do urządzania i charakteru zawodów międzynarodowych jakoteż udziału graczy. Sędziów na zawody międzynarodowe wyznacza się za porozumieniem zainteresowanych związków z pośród sędziów, których państwowe związki do Fify zgłosiły i za których fachowe kwalifikacye ponoszą one pełną odpowiedzialność. Zarządowi Fify przysługuje prawo skreślenia sędziów, którzy nie nadają się do prowadzenia zawodów.

Wreszcie clou porządku dziennego obejmuje kwestya amatorstwa i zawodowstwa, którą zajmiemy się w specyalnym artykule.

Reszta porządku dziennego obejmuje ułożenie porządku dziennego na posiedzenie międzynarodowego Boardu dn. 13 czerwca w Paryżu w sprawie zmian przepisów ofseidowych i kornerowych, jakoteż wrzutów z linii autowej.

Kongres ma również wybrać Zarząd Fify, delegatów do Boardu i Kongresu olimpijskiego, jakoteż ustalić termin i miejsce następnego kongresu.

WISŁA NIE DAJE GRACZY DO REPREZENTACYI KRAKOWA. Jak nas informują gracze Wisły nie wezmą udziału w zawodach przeciw Warszawie. Wobec tego w miejsce Czulaka i Reymana będą grali Ciszewski i Chruściński.

KOWALSKI, gracz Wisły, został ukarany jednoroczną dyskwalifikacyą za spoliczkowanie swego czasu Cikowskiego na zawodach propagandowych.

MAJCHER, gracz Podgórza otrzymał sześciomiesięczną dyskwalifikacyę za brutalną grę na zawodach z Makkabi. Koledzy jego Mitusiński i Głownia, również z tego samego klubu, zostali zawieszeni w swych czynnościach za napaść na sędziego i czynne znieważenie takowego. Pierwszy będzie prawdopodobnie zdyskwalifikowany dożywotnio. To są skutki nauki, jaką pobierali gracze Podgórza od p. Kowalskiego, który był ich trenerem. Sic.

ZWYCIĘSTWO MAKKABI nad Unionem Žižkov przyjęła prasa węgierska i czeska z uznaniem. Szczególnie węgierska prasa podnosi w tem specyalne zasługi byłego trenera węgierskiego Biry, który postawił Makkabi na tak wysokim poziomie.

MAKKABI wyjeżdża w niedzielę do Przemyśla w nast. składzie: Heitner, Schneider I, Schneider II, Traubmann, Selinger, Purysz, Landmann Goldfluss, Rosner, Blassbalg, Ohrenstein. Rezerwa: Gold i Landau. W wyjeździe weźmie udział również i trener Makkabi Farmer.

SLAVIA W KRAKOWIE. Makkabi zaangażowała znakomitą drużynę Slavię na dwudniowe zawody w dn. 23 i 24 maja. Zawody te będą stanowiły sensacyę sezonu.

PORAŻKA ZAWODOWCÓW ANGIELSKICH W DANII. Kopenhaga 12. V. Mecz angielskich zawodowców Clapton Orient z miejscową drużyną reprezentacyjną zakończył się porażką Anglików w stosunku 3:0. Mecz ten odbył się w obecności króla i około 12 tysięcy widzów.

ZWYCIĘSTWO FRANCUSKICH TENNISISTÓW W WIEDNIU. Wiedeń. 12. V. Wracająca z Budapesztu drużyna tennisowa francuska rozegrała tutaj wczoraj 11 bm. mecz z reprezentacyą Austryi, wygrywając 5:0.

ZMIANY W REPREZENTACYI WARSZAWA-KRAKÓW. Kapitan związkowy p. Jerzy Misiński zdecydował w ostatniej chwili zmiany w składzie drużyny reprezentacyjnej piłki nożnej, na mecz Warszawa—Kraków, a mian.: bramkarz Domański, obrona Zoller—Bułanow, pomoc Szenajch—Amirowicz—Wójcik atak Jung, LothII Lanko, Grabowski II i Krawuś. Zapasowi: Luxemburg i Focht.

W SPRAWIE REPREZENTACYI POLSKA-CZECHY. Lwów 12. V. Kapitan związkowy p. Tadeusz Kuchar oświadczył, iż skład drużyny reprezentacyjnej Polska—Czechosłowacya ogłoszony zostanie w ostatniej chwili, aby nie narażać graczy na bezcelowe omawianie ich zdolności piłkarskich w prasie. Jednocześnie jesteśmy upoważnieni do zaznaczenia, że wszelkie pogłoski obiegające prasę o zdecydowanym składzie rzeczonej drużyny są mylne i nie odpowiadają rzeczywistości.

KRONIKA.

Kraków, 15 maja

— CELEM UCZCZENIA PAMIĘCI Błp. MARYI LANDESDORFERÓWNY złożył p. Z. H. w administracyi naszego pisma, jako w piątą rocznicę śmierci Zmarłej Zł. 150.— na Keren Hajesod.

—o-o—

— OD REDAKCYI. Współpracowników naszych prosimy przesyłać skrypty zupełnie czytelne, pisane na maszynie czarnemi literami lub pisane wyraźnie czarnym atramentem literami możliwie większymi (nie maczkiem) na jasnym papierze, po jednej stronie. Skrypty ołówkami kolorowymi, niewyraźnie lub nawet pisane na maszynie czerwonym kolorem nie będą przyjmowane.

—o-o—

ZGROMADZENIE LUDOWE POŚWIĘCONE SPRAWIE ODBUDOWY ŻYDOWSKIEJ PALESTYNY.

W niedzielę, dnia 17 bm. odbędzie się w podwórzu domu p. Süssera (ul. Krakowska) mityng ludowy, poświęcony sprawie odbudowy Palestyny. Na mityngu podzieli się **pos. dr. Thon** z zebranymi wrażeniami z Palestyny i omówi w szczególności przejawy życia żydowskiego w kraju. Zgromadzenie to będzie niezawodnie wielką manifestacyą żydów krakowskich na rzecz budującej się Palestyny.

—o-o—

— PRZED ZJAZDEM PRZECIWGRUŹLICZYM. Komitet Organizacyjny Zjazdu Przeciwgruźliczego, oraz Zjazdu Lekarzy i Działaczy sanitarnych miejskich ogłasza, że z powodu bardzo licznego napływu uczestników na Zjazdy sala wykładowa kliniki medycznej uniwersytetu Jagiellońskiego okazała się za szczupłą. Wobec tego tak uroczyste otwarcie obu zjazdów, jakoteż posiedzenia będą się odbywały w sali obrad Rady miasta w gmachu magistratu. Otwarcie zjazdu przeciwgruźliczego nastąpi jutro, w sobotę, 16 bm. o godz. ½10 przedpołudniem.

— FIZYCZNE WYCHOWANIE MŁODZIEŻY SZKOLNEJ. W ślad za organizacyą wojewódzkich komitetów wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego utworzone zostaną w najbliższym czasie miejskie i powiatowe komitety, które obejmą kierownictwo nad fizycznem wychowaniem młodzieży w szkołach. W skład komitetów wejdą: inspektor szkolny, dowódca garnizonu, starosta względnie prezydent miasta, trzy osoby z pośród nauczycielstwa szkół średnich, powszechnych i zawodowych, oficer instrukcyjny, lekarz powiatowy, trzech przedstawicieli rady miejskiej, oraz osoby powołane przez prezydyum wojewódzkiego komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Na terenie Dow. Okr. Korp. Kraków zorganizoawny zostanie obóz, liczący 1000 uczniów.

— SKŁADANIE OPŁAT UNIWERSYTECKICH. W myśl uchwały Senatu akademickiego U. J. termin składania opłat za III-ci trymestr br. upływa z dniem dzisiejszym. Równocześnie zezwolił Senat, by słuchacze, zalegający z opłatami za II-gi trymestr, mogli je dodatkowo uiścić w tymsamym terminie.

— OPARKANIENIE PARKU Dra JORDANA. W ostatnich dniach ukończono roboty około oparkanienia całej przestrzeni miejskiego parku dra Jordana. Ogrodzenie sporządzono w ten sposób, że na wysokich palach rozpięto gęstą sieć drucianą, uniemożliwiającą przejście. Do parku można się dostać obecnic tylko przez jedną bramę od strony deptaku na Błoniach. Brama ta na noc jest zamykana. W ten sposób parkt jest zupełnie zabezpieczony od szumowin, które korzystając dotychczas z wolnych wejść, grasowały nocami po ogrodzie.

— SAMOLOTY KRAKOWSKIEGO PUŁKU LOTNICZEGO, które, jak wczoraj donosiliśmy — brały w liczbie trzech udział w onegdajszym locie okrężnym na linii Kraków—Warszawa—Toruń—Poznań—Kraków, wróciły na lotnisko rakowickie zgodnie z zapowiedzią we środę późnym wieczorem. Aeroplany odbyły cały lot bez żadnego wypadku. Przez cały dzień wczorajszy odbywały się nad Krakowem ćwiczebne loty eskadry 2 pułku lotniczego.

— OBNIŻENIE CENY WĘGLA. Składy miejskie na Warszawskiem obniżyły cenę węgla o 25 groszy na 1 ctm. Obecna cena cetnara metr. drobnego węgla wynosi 2.35 zł, a kostki Nr. I — 2.40 zł.

— CZEREŚNIE. W sklepach krakowskich pojawiły się wczoraj czereśnie zagraniczne. Cena czereśni jest bardzo wygórowana, bo wynosi 1.25 zł do 1.30 zł. za pół funta.

— RYBY TRUJĄ SIĘ W WIŚLE. Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach rozpoczyna się bakteryologiczne i chemiczne badanie wody w Wiśle, w odległości 35 km od Krakowa w dół rzeki. Badanie zarządzone zostało z tego powodu, że w ostatnich latach uległo zatruciu wiele łososi i innych ryb w Wiśle. Rybacy upatrują przyczynę tego masowego zatrucia ryb w zanieczyszczeniu wody wiślanej przez odpływy z kolektorów krakowskich.

— WERBUNEK I KARY W POLICYI. W ciągu pierwszego kwartału br. zwerbowano na terenie województwa krakowskiego do policyi państwowej 204 kandydatów, z czego 100 wysłano do dwu województw kresowych, zaś resztę wcielono do policyi województwa krakowskiego. W okresie tym przeszło do policyi okręgu krakowskiego dwóch wyższych funkcyonaryuszy, zaś zwolniono ogółem 78 niższych funkcyonaryuszy.

Komisya dyscyplinarna rozpatrywała 118 spraw funkcyonaryuszy policyi, z tego 32 za przestępstwa karne, resztę za wykroczenia służbowe. Komisya ta orzekła ukaranie 20 funkcyonaryuszy wydaleniem, 1 degradacyą, 56 aresztem, 2 naganą; 22 uniewinniono, a 17 spraw zostało niezałatwionych.

— Z ZEMSTY. Aresztowano Grzegorza Cieślucha z Płaszowa, który dnia 13 bm. przystąpił do pracującej w polu Józefy Mikołajczykowej, zam. przy ul. Rybitwy 1, odebrał jej kopaczkę i uderzył ją nią kilka razy w głowę, oraz odciął jej palec u ręki, którą Mikołajczykowa się zasłaniała. Czynu tego dopuścił się na tle zamsty osobistej.

— Z ZAKŁADU DLA UMYSŁOWO CHORYCH W KOBIERZYNIE zbiegła dnia 13 bm. w nocy Stefania Karczmarczykowa (lat 34) z Krzyszkowic pow. Wieliczka.

—o-o—

— ŻYDOWSKIE TOWARZYSTWO GŁUCHONIEMYCH „PRZYJAŹŃ" w Krakowie urządza w sobotę, 16 bm. o godz. 8 wieczór w sali Saskiej, ul. św. Jana 6 uroczystość pięciolecia swego istnienia. Program urozmaicony. Orkiestrę prowadzi p. Schüssler. Czysty dochód przeznaczony na cele dobroczynne.

—o-o—

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI.

— WYSTĘPY LUDWIKA SOLSKIEGO. Jutro rozpoczyna się w teatrze im. J Słowackiego cykl występów Ludwika Solskiego na które objawia się w najszerszych sferach wyjątkowe zainteresowanie. Znakomity artysta ukaże się najpierw jako Łatka w „Dożywociu" Fredry. Kreacya ta, zapisana na kartach historyi polskiego teatru, jest jak wiadomo wyjątkowem arcydziełem, które, jak podnoszono należałoby utrwalić na filmie i na płytach gramofonowych jako arcytwór dla przyszłych pokoleń aktorskich, zanikającego stylu fredrowskiego. Łatkę grać będzie mistrz Solski tylko dwukrotnie na przedstawieniach publicznych, jutro i w niedzielę. Zespół teatru podzielony na trzy części i pod kierunkiem trzech reżyserów odbywa jednocześnie próby z „Dożywocia", „Wielkiego Fryderyka" oraz „Horsztyńskiego", w których odbędą się pierwsze występy Solskiego.

Znaczny wzrost bezrobotnych w kwietniu br. na terenie województwa krakowskiego.

Liczba bezrobotnych na terenie województwa krakowskiego według stanu z dnia 1 bm. wyniosła 7011 osób. W porównaniu z miesiącem marcem **liczba bezrobotnych wzrosła w kwietniu o 922 robotników.**

Przyczyna wzrostu bezrobocia leży w redukcyach przedsiębiorstw przemysłowych i rękodzielniczych, które skarżą się na nadprodukcyę wywołaną brakiem zbytu, oraz wzmagający się ciągle zastój handlowy.

W kwietniu br. ograniczono znacznie pracę w kilkunastu fabrykach i tak: fabryka tytoniu w Krakowie zredukowała 325 robotników, kopalnia „Piłsudski" w Jaworznie 43, kopalnia „Artur" w Sierszy 71, fabryka mydła w Trzebini 30, fabryka lokomotyw w Chrzanowie 30 i td.

Z ogólnej liczby bezrobotnych 7011, przypada na robotników rolnych 190 budowlanych 573, ceramicznych 133, górników 2.362, skórników 12 metalowców 851, drzewnych 187, odzieżowych 94, hutników 193, naftowych 206, tekstylnych 25, chemicznych 51, papierników 20, tytoniowych 325 pracowników umysłowych 729, kwalifikowanych 203, niekwalifikowanych 857.

W samym Krakowie zarejestrowano w kwietniu 2.300 bezrobotnych, a więc o 330 więcej, aniżeli w marcu. Zapomóg rządowych otrzymało w kwietniu 224 robotników.

Zabezpieczenie inteligencyi pracującej.

Jesteśmy wreszcie w przededniu wniesienia na porządek dzienny rady ministrów ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Ustawa dotyczy ubezpieczenia pracowników umysłowych na wypadek: 1) braku pracy, 2) niezdolności do pracy, 3) starości i 4) śmierci. Trzy ostatnie kategorye ubezpieczeń noszą miano emerytury.

Ubezpieczeniu podlegają: zarządy i kierownicy wszelkich przedsiębiorstw, inżynierowie, technicy, majstrowie kierowniczy, sztygarzy, kontrolerzy, nauczyciele i wychowawcy szkół prywatnych, personel artystyczny teatrów i orkiestr. dziennikarze, lekarze, dentyści i ich pomocnicy, pracownicy biurowi wszelkiego rodzaju, pracownicy handlowi, farmaceuci, dysponenci, komiwojażerowie, sprzedawcy i ekspedytorzy w sklepach, zakładach gastronomicznych i księgarniach.

Na wypadek braku pracy, bezrobotny otrzymuje zasiłek w wysokości 40 procent zarobku, opłatę składek do kasy chorych, oraz zapomogę na podróż w celu wyszukania pracy.

Swiadczenia emerytalne składają się z: 1) renty inwalidzkiej, 2) renty starczej, 3) odprawy ślubnej dla panien, wychodzących zamąż, oraz 4) pomocy lekarskiej.

Renta inwalidzka wynosi po 5 latach ubezpieczenia 50 procent zarobku poprzedniego i wzrasta z każdym rokiem o 2 procent.

Rentę starczą otrzymuje każdy ubezpieczony po ukończeniu 60 lat dla mężczyzn i 55 dla kobiet.

Renta wdowia równa się połowie renty inwalidzkiej męża, renta sieroty niezupełnej równa się jednej piątej, sieroty zupełnej równa się dwu piątym renty zmarłego rodzica.

Składki na pokrycie świadczeń ubezpieczonych wynoszą: 2 procent zarobku na ubezpieczenia od bezrobocia i 9 procent zarobku na świadczenia emerytalne.

Składki na fundusz ubezpieczeniowy płacą w połowie pracodawcy, w połowie pracownicy.

— **OSTATNIE WYSTĘPY KAROLA ADWENTOWICZA W BAGATELI.** Występy Karola Adwentowicza w Bagateli zbliżają się ku końcowi. Jeszcze tylko kilka razy powtórzy swoją kreacyę „Peer Gynta". Dramatyczny poemat Ibsena z ilustracyą muzyczną Griega w przepięknej szacie dekoracyjnej, grany będzie w Bagateli aż do poniedziałku 18 bm. włącznie.

W sobotę 16 bm. ukaże się po raz ostatni w tym sezonie zawrotna i wesoła farsa amerykańska „Pragnę potomka", która zdobyła rekord śmiechu. W niedzielę o godz. 4 pop. komedya Duvernois „Gitara i jazzband" z pp. Relewicz-Ziembińską, Wernicz, Zbuckim, Ziembińskim w głównych rolach. Najbliższą premierą w Bagateli będzie sztuka znakomitego włoskiego pisarza Pirandella „Igraszki ról".

— **OPERETKA NOWOŚCI RAJSKA.** Niezrównana znakomita diva operetkowa E. Gistedt, która wczoraj podbiła całą publiczność doskonałą kreacyą „Maricy" wystąpi jeszcze w piątek, sobotę i niedzielę wieczór w „Hrabinie Maricy". W sobotę pop. po cenach popularnych „Słodki kawaler" a w niedzielę pop. po cenach całkiem zniżonych „Manewry jesienne". E. Gistedt wystąpi w poniedziałek po raz ostatni w „Trzech starych pudłach" i w najbliższej premierze „Panna Puck".

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Piątek: „Uciekła mi przepióreczka".
Sobota: „Dożywocie".

BAGATELA

Piątek: „Peer Gynt".
Sobota: pop. „Pragnę potomka"; wiecz. „Peer Gynt".

OPERETKA

Piątek: „Hrabina Marica".
Sobota: pop. „Słodki kawaler"; wiecz. „Hrabina Marica".

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH

WARSZAWA: „Na płonącym wulkanie". Trzecia i ostatnia serya filmu: „Pościg naokoło świata w 18 dniach".

UCIECHA: „Wróg kobiet". Dramat erotyczny w 10 aktach. Nad program: Najnowsze modele paryskie.

WANDA: „W objęciach niewidzialnego wroga". Film naukowy w 6-ciu aktach.

NOWOŚCI: „Droga do grzechu". (Koło udręki). Wstrząsający dramat w 12-tu aktach z Sewerynem Marsem w roli gł.

REDUTA: „Głos z przepaści". Wielki dramat alpejski. W rolach głównych: Ernestyna Tamm i Enil Cretex. Ponadto 2 najświetniejsze dwuaktówki farsy.

SZTUKA: „Ofiara szaleństwa". Erotyczny dramat salonowy w 7-miu aktach. Nadprogramowo: Amerykańska komedya w 2 aktach.

Z GIEŁDY.

Akcye bankowe, handlowe i przem.

	Transakcye	
	14 V.	**13 V.**
Polski Bank Przem. I-VII	0·26—0·29	—
Bank Hipoteczny	0·49—0·51	—
Bank Małopolski	0·27—0·28	—
Ziemski Bank Kredyt.	—	—
Powszechny Bank Kred.	—	—
Bank Komercyalny I—IV	—	—
Bank Zw. Sp. Zarobkow.	8·80	—
Polskie Tow. Handl.	0·25	0·25
Handl. Sp. akc. „Impex"	—	—
Pharma"Mag. Jawornicki"	0·80	0·70—0·80
Tow. han. Bracia Rolniccy	—	—
„Polski Glob"	0·30	0·30
Żegluga Polska	—	—
Zieleniewski I—IV	10·75—10·90	10·75—11·00
H. Cegielski, Poznań	21·00	—
Parowozy I—V.	0·61—0·62	0·65—0·68
„Automoter" fabr. samoch.	—	—
„Lemiesz" fabr. masz. roln.	—	—
Modrzejewskie Zakł. G. H.	—	—
„Trzebinia" żel.	—	0·39—0·41
Zakłady amunic. „Pocisk"	1·00	—
„Górka" fabryka cementu	15·00	15·50
Sierszańskie Zakł. Gór. S. A.	2·75—2·80	—
„Tepege" Tow. dla prz. gór.	1·20	1·22
Polska Nafta	0·20—0·23	—
„Pokucie" Naft. Sp. akc.	0·28	—
„Oikos" T. A.	—	—
„Strug" Przem. drzewny	—	0·65
„Pezet" Powsz. zakł. bud.	—	—
Syndykat koszyk. Kraków	—	—
Fabr. przet. tł. w Trzebini	—	—
„Azot" I—V.	0·26	—
„Agrochemia"	—	—
„Krakus" Przemysł spiryt.	0·62—0·65	—
Fabr. cukru w Chodorowie	3·05—3·10	—
Cukrownia Chybie	4·00—4·10	4·05—4·10
A. Piasecki	—	—
Fabr. porcel. w Ćmielowie	—	—
Elektr. w Sierszy I-IV	0·17—0·18	0·16—0·17
S. W. Niemojowski	0·55	0·63
Fabr. kapeluszy w ...	—	—

Giełda wiedeńska z dnia 14 b. m. (PAT. **Dewizy.** Amsterdam 285.0, Zagrzeb i Belgrad 115 Berlin 168.8, Bruksela 3 8., Budapeszt 99.0, Bukareszt 357, Chrystania 119 0, Kopenhaga 13.40, Londyn .44 Madryt ..250, Medyolan 2902, Nowy Jork 7093, Paryż 3699, Praga 2103, Sofia 51., Sztokholm 18960, Warszawa 13610—13660, Zurych 1372., Dolary 705·.0, Belgijskie —·— bułgarskie —·— duńskie —·— marki niemieckie .6820, angielskie ——, francuskie 3570, holenderskie .8410, włoskie 29·05, jugosłowiańskie 1146, norweskie — — polskie — —, rumuńskie .3.8 szwedzkie —·— szwajcarskie 13670 hiszpańskie — —, czeskie 2095, węgierskie 99., tureckie —·—

Lwów, 14. 5 PAT. Bank hipot. 0.48—0.49, bank przem. 0.26, bank powsz. kred. 0.06 Browary 7.60—7.65, Chodorów 3.50—3, Chybi 4.10, Gazolina 1.50—1.55, Ojkos 1.50—1.60, nafta 0.22, Rakszawa 1.35 Zieleniewski 10.75.

Papiery lokacyjne. Ausfr. renta kor. 2·3, renta lutowa 3·, losy tureckie 140·—, Bodenkredit 211·—, austr. zakł. kred. 135·, koleje austr. 370·3.

Akcye: Zieleniewski 152, Silesja 9·8 Fanto 175, Gal. Karpaty 125, Galicya 1000, Siersza 41· Bank Małopolski 4·35, Bank hipot. 7·. Tepege 17,

* * *

Giełda warszawska z dnia 14 b. m. (PAT.) Cyfry w złotych. Dolary Stanów Zjedn. trranz. 5·17, bony złote - —- pożyczka złota -. milionówka —, pożyczka dolarowa ·—

Czeki: Belgia tranz. 26·2., Holandya tranz. 208·55, Londyn tran. 251, Nowy Jork tranz. 517·— Paryż tranz. 270., Praga tranz 15·40, Szwajcarya tranz. 100·85, Wiedeń tranz. 73·.0, Włochy tranz. 21·.8.

Giełda warszawska z dnia 14 b. m. (PAT.) **Akcye.** Cyfry w złotych. Bank Małopolski Kraków 0·27, Bank Przemysłowy Lwów 0·26, Bank Zw. Sp. Zar. Poznań 8.50 Puls 0·.7, Wild 2·10, Cukier Warszawa 2·12, Cegielski 0·43, Ursus 1·55, Parowozy 0·6., Zawiercie 11·40, Żegluga 0·17, Polska nafta 0·22, Siła i Światło 0·.8, Ćmielów 0·35, Strachowice 2·44, Pocisk 1·18, Zieleniewski 10·35, Żyrardów .·9., Chodorów 3·.0.

* * *

Zurych, 14. 5 PAT. Paryż 26.95 Londyn 25.08, Nowy Jork 516.7, Belgia 26.10, Włochy 21.18, Hiszpania 74 i pół, Holandya 207.70, Berlin 1.23, Wiedeń 72.80, Sztokholm 138.35, Oslo 86.80 Kopenhaga 97.15, Sofia 377 i pół, Praga 15.30, Warszawa 99.30, Budapeszt 0.72,6, Białogród 8.40, Ateny 950, Konstantynopol 274, Bukareszt 250, Helsingfors 13. Buenos Aires 205 i pół. Tendencya spokojna.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

— Wczoraj w południe w sali wielkiego teatru w Moskwie otwarty został III wszechzwiązkowy zjazd sowietów. Zjazd otworzył Kalinin.

— Rykow w mowie wygłoszonej na kongresie oświadczył m. in., że sowiety nie są skłonne ustępstwami wywalczyć sobie uznanie de iure. Te państwa, które zwlekają z uznaniem sowietów, jak np. Węgry będą musiały zrozumieć, że w przyszłości nie będą mogły liczyć na korzyści, jakich doznają państwa, które uznały sowiety.

— Lord Milner były wysoki komisarz dla Afryki południowej zmarł w 71 roku życia.

— Na związkowym kongresie sowietów zgotowano Trockiemu burzliwą owacyę. Trocki został wybrany do prezydyum.

MANIA BLOCH — Tarnów
JAKÓB FEIT — Rzeszów
zaręczeni w maju 1925.

TELEGRAMY.

Szczegóły pożyczki dla Anglii dla wprowadzenia waluty złotej

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 14. 5 (D.) Z Londynu donoszą: Dziś zostały ogłoszone bliższe wyniki pożyczki amerykańskiej dla Anglii w celu wprowadzenia waluty złotej.

Pożyczek uzyskała Anglia dwie, 1) z Reserve Federal Bank w wysokości 200 milionów dolarów na 2 lata: 2) z konsorcyum, na czele którego stoi Morgan w wysokości 100 milionów dol. też na 2 lata. Oprocentowanie wynosi 1 proc. więcej niż oficyalna stopa dyskontowa w Reserve Federal Banku, najwyżej jednak 6 procent.

Spotkanie Brianda z Chamberlainem odłożone

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Paryż, 14 5, (K) Spotkanie Brianda z Chamberlainem zostało odłożone z powodu zupełnej jednomyślności na obecną sytuacyę polityczną.

Unia parlamentarna francusko-rosyjska

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Paryż, 14. 5 (K.) 100 senatorów i posłów z różnych stronnictw zawiązało wczoraj Unię parlamentarną francusko-rosyjską, której zadaniem będzie współpraca nad zbliżeniem francusko-rosyjskiem. Wstąpienie do Unii zgłosił Briand. Także ambasador rosyjski Krassin oświadczył gotowość wstąpienia do Unii.

Rada gabinetowa we Francyi

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Paryż, 14 5 (K) Dziś zebrała się Rada gabinetowa, poświęcona sprawie Marokka, Referował nie minister wojny, lecz Briand, który przedstawił sprawę naruszenia strefy hiszpańskiej.

Sytuacja w Marokku francuskiem

Rabat, 14. 5 PAT. Oddziały wojsk francuskich podjęły wczoraj operacye, które doprowadziły do oswobodzenia pozycyi otoczonych przez Riffenów. Wojska tych ostatnich po zaciętym oporze pierzchnęły w bezładzie ku północy. Riffeni ponieśli ciężkie straty.

Nowy rząd w Belgii

Bruksela, 14. 5 PAT. O godz. 10 Vandervyvere zawiadomił króla, iż udało mu się utworzyć gabinet. Teki spraw zagranicznych, nauki i sztuki oraz komunikacyi pozostają w rękach dotychczasowych ministrów. Vandervyvere obejmuje stanowisko prezydenta ministrów i ministra finansów. Tekę sprawiedliwości obejmuje były dziekan Izby adwokackiej Theodore, zaś tekę obrony narodowej gen. Hellebaut.

Samobójstwo Hoeflego w nowem świetle

Berlin, 14. 5 PAT. Zeznania lekarza więzienia śledczego w Moabicie dra Thielego złożone przed komisyą sejmu pruskiego w sprawie śmierci byłego ministra poczt Hoeflego wywołały wielkie wrażenie w prasie niemieckiej. Z zeznań Thielego wynika, że były minister poczt Hoefle padł ofiarą regimeu panującego w berlińskiem więzieniu śledczem. Dzienniki donoszą, że wskutek wzburzenia jakie wywołał wynik śledztwa zawieszono Thielego w urzędowaniu.

Ograniczenie praw jedynych żywicieli rodzin

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 14. 5 Sin. Na komisyi wojskowej pos. Tedynak podniósł, iż rozporządzenie wykonawcze do ustawy o powszechnej służbie wojskowej ogranicza prawa przysługujące jedynym żywicielom rodzin.

Przedstawiciel min. spraw wojskowych zapowiedział udzielenie odpowiedzi na następnem posiedze-

Kryzys gabinetowy w Czechach wybuchnie w najbliższych dniach

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 14 5. (D) Z Pragi donoszą, że sprawa kryzysu gabinetowego w Czechach staje się obecnie w wyższym stopniu aktualną. Gabinet Svehli w najbliższych dniach poda się do dymisyi. Ministrowie socyalistyczni stanowczo trwają przy zamiarze ustąpienia.

Na czele gabinetu, który wnet po dymisyi obecnego zostanie utworzony, stanie znów obecny premier Svehla.

Odkrycie spisku komunistycznego na Pasicza i Pribicewicza

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 14 5. (D) Z Belgradu donoszą: Odkryty tu został spisek komunistyczny na życie Pasicza i Pubicewicza.

Jak stwierdzono zamach miał być wykonany z polecenia Moskwy. Wskutek wichrzeń komunistycznych załoga wojskowa w Belgradzie została wzmocnioną, do miasta ściągnięto dużą ilość żandarmeryi.

Przyjęcie korpusu dyplomatycznego u nowego prezydenta Rzeszy.

Berlin, 14. 5 PAT. Biuro Wolffa komunikuje: Podczas pierwszego przyjęcia korpusu dyplomatycznego przez nowo wybranego prezydenta rzeszy, dziekan korpusu, nuncyusz papieski Pacelli złożył prezydentowi rzeszy powinszowania, przyczem oświadczył: Pragniemy, by pod pańskiem najwyższem kierownictwem państwo niemieckie skonsolidowało swoje stosunki zewnętrzne względem innych narodów, co gwarantuje tryumf wielkiej sprawie pacyfikacyi świata. W odpowiedzi na te życzenia prezydent rzeszy złożył zapewnienie, że z całą powagą swoją i z całem oddaniem przyczyni się do pomyślnego wyjaśnienia wszelkich nasuwających się zadań. Między innemi prezydent Hindenburg powiedział: Kto został powołany na czoło wielkiego narodu ten nie może mieć żadnego innego większego pragnienia, ponad pragnienie, by widzieć jego naród w spokoju i równouprawnieniu współdziała z innemi narodami w wypełnianiu zadania światowego.

W sprawie wyjazdu mężczyzn w wieku popisowym do Palestyny

Warszawa, 14. 5 Sin. Mężczyźni urodzeni w r. 1905 i 1906, którzy wyjeżdżają do Palestyny w towarzystwie rodziców, nie będą mieli żadnych przeszkód ze strony władz wojskowych.

Trocki w prezydyum kongresu S. S. R. S.

Wiedeń, 14. 5 PAT. Abendblatt z Berlina. Vossische eitung donosi z Moskwy, że Trocki został wybrany do prezydyum kongresu.

PRZEWODNIK HANDLOWY.

Firm. 671/24.
Spółdz. l. 124.

Przemiana stowarzyszenia na Spółdzielnię.

Na podstawie uzgodnionego statutu, po myśli przepisu § 117, ustawy z dnia 29 październik 1920, Nr. 111, poz. 733. Dz. U. Rzpp. zarządzono w dniu dzisiejszym wykreślenie z rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, wpisanej tamże firmy: Beth-Jehuda w Rzeszowie stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, a zarazem wpisanie w rejestrze dla spółdzielni:

1) Numer spółdzielni 124.

2) Brzmienie firmy: Beth-Jehuda w Rzeszowie, stowarzyszenie współdzielcze z ograniczoną odpowiedzialnością.

Członkowie odpowiadają wpłaconymi udziałami, ponadto dwukrotną kwotą deklarowanych udziałów.

3) Przedmiot przedsiębiorstwa: a) popieranie zarobku członków przez budowanie domów, celem dostarczenia mieszkań członkom i stworzenie ogniska kulturalnego, towarzyskiego i społecznego dla członków.

4) Udział członka wynosi 50 Zł. Każdemu członkowi wolno mieć więcej udziałów. Pierwszy udział wpłacić należy najdalej do trzech miesięcy, dalsze najpóźniej do pół roku po pod pisaniu deklaracyi.

5) Imiona i nazwiska członków Zarządu: Dr. Feliks Hopfen, Eliasz Wang, Roman Schuff, Hirsch Wistreich.

6) a) czas trwania nieograniczony,
   b) ogłoszenia: Nowy Dziennik w Krakowie,
   c) rok obrachunkowy: od 1 stycznia do 31 grudnia.
   d) Zarząd składa się z siedmiu członków i trzech zastępców.

Do ważności oświadczeń imieniem spółdzielni wymaganym jest własnoręczny podpis pod brzmieniem firmy dwóch członków zarządu.
   e) Ograniczenia członków zarządu: zarząd jest w swych czynnościach nieograniczony.
   f) postanowienia o zastępcach: jeżeli który z członków dyrekcyi nie może sprawować swych czynności, zastępuje go na czas przeszkody zastępca.
   g) Przepisy o likwidacyi: ustawowe.

7) Data wpisu: 8 kwietnia 1925.

Sąd Okręgowy Oddział V.
Rzeszów, dnia 28 marca 1925.

Nakładem Gal. Sp. Wydawn. Red. Nacz. Dr. Ign. Schwarzbart, Red. odp. Dawid Laser. Nowa Drukarnia Dziennikowa, Orzeszkowej 7